

Потврда квалитета!

НАЈБОЉЕ ИЗ СРБИЈЕ
BEST OF SERBIA
2012

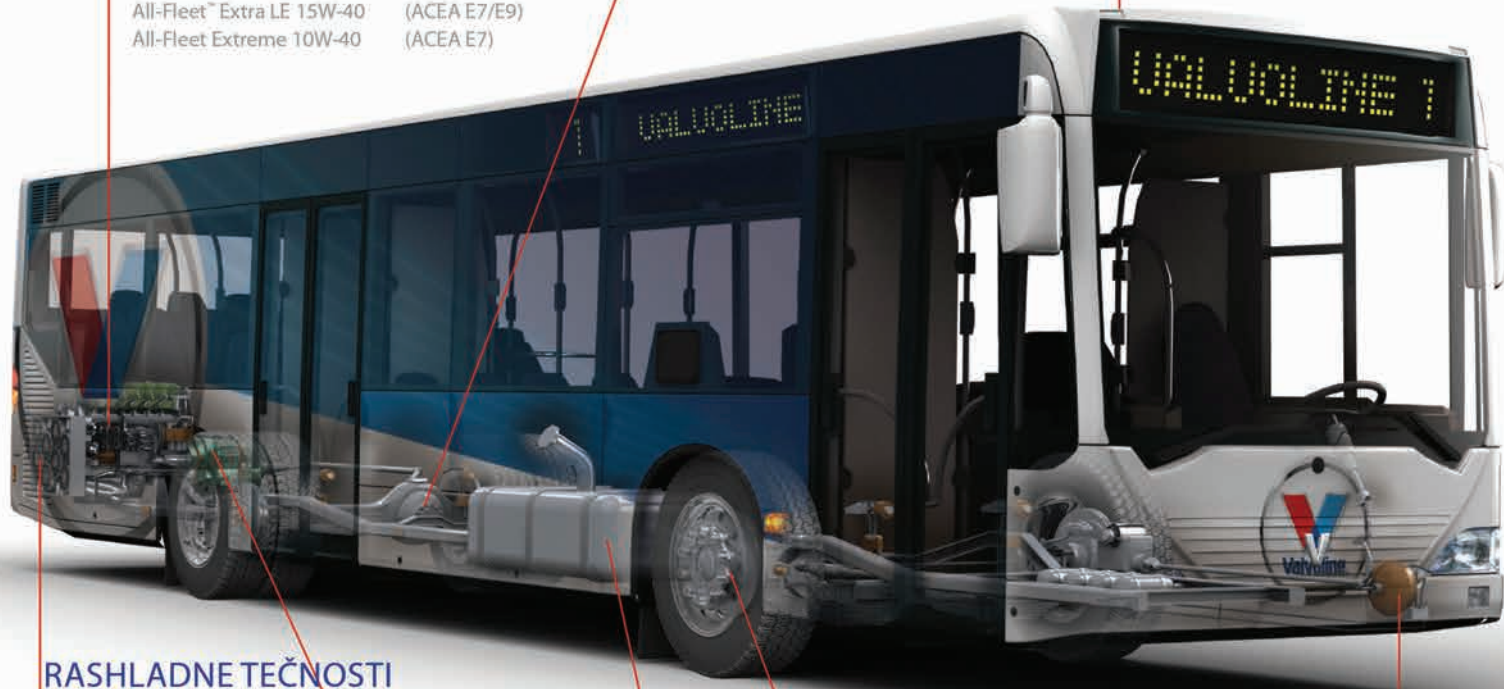
Ova kompanija je
član Kluba prijatelja
UNICEF-a

MetalRad

TRAŽITE KOMPLETNO REŠENJE ZA PODMAZIVANJE?

MOTORNA ULJA

- ProFleet™ 10W-40 (ACEA E4)
- ProFleet LS 10W-40 (ACEA E4/E6)
- ProFleet 5W-30 (ACEA E4)
- All-Fleet™ Extra LE 15W-40 (ACEA E7/E9)
- All-Fleet Extreme 10W-40 (ACEA E7)

ULJA ZA ZADNJU OSOVINU

- SynPower™ TDL 75W-90
- SynPower GL-5 75W-140
- DuraBlend™ GL-5 LS 75W-90
- DuraBlend GL-5 75W-80
- HP Plus GL-5 80W-90
- HP GL-5 85W-140

SERVIS

- Treninzi
- Analiza korišćenog maziva
- Online saveti za maziva za mešovite flote

RASHLADNE TEČNOSTI

- HD Extended Life Coolant
- VPS HD Radiator Flush

ULJA ZA MENJAČE

- SynPower TDL 75W-90
- DuraBlend GL-4 75W-80
- HP GL-4 80W-90
- MaxLife™ ATF
- ATF Type D
- ATF Dex/Merc

MASTI

- Multi Purpose Grease
- Moly Fortified MP Grease
- Semi Fluid Grease EP 00
- Dipperstick Grease

TEČNOSTI

- SynPower Power Steering Fluid
- Brake & Clutch Fluid DOT 3/4

HD HEMIKA LIJE

- VPS HD Diesel System Complete

LJUDI KOJI ZNAJU KORISTE VALVOLINE™

Širok asortiman Valvoline proizvoda i servisnih rešenja dizajnirani su da doprinesu umanjenoj kompleksnosti upravljanja flotom. Naš online alat za flote pojednostavljuje izbor adekvatnog maziva u cilju efikasne operativnosti vozila u floti. Ujedno koristeći Valvoline nezavisni postupak analize maziva uvek ste jedan korak ispred problema koji vode skupim servisima ili smanjenju performansi. Valvoline trening programi uključuju najnovije trendove u industriji maziva kao i savete za najbolju primenu maziva za uspešno upravljanje flotom. Sve ovo uz kompletan asortiman visoko performantnih maziva čini Valvoline izborom sa najkompletnijim rešenjima pri održavanju.

Поштовани читаоци,

Сунчани дани и годишњи одмори су пред нама... сви се негде питамо како би било лепо да скокнемо до мора и мало се „осолимо“... неком ће поћи за руком, а неко ће ипак морати да се задовољи садржајима града.

Крајем јуна почињу са радом наше сезонске линије, које ће путнике превозити на многе дестинације у Хрватској и Црној Гори. Највећи део овог посла биће на међуградском саобраћају, али свакако ће притећи у помоћ колеге из других пословних организација.

Летња сезона је један од оних пословних периода када до изражаја долази заједништво свих нас... Свима нам је циљ да имамо што више задовољних путника, оних чији одмори почињу уласком у Ластин аутобус.

У протеклом периоду Ласта се окитила и многим престижним признањима.

Постали смо Супербренд Србије у оквиру транспортне услуге, као и власник интернационалне награде Златне кочије 2013.

То је један од разлога да сви заједно наставимо да радимо на унапређењу услуга које пружамо и будемо још бољи. Зарад нас и оних који нам пружају поверење свих ових година...

С поштовањем,
редакција Ревije Ласта

5	ЛАСТИНЕ СЕЗОНСКЕ ЛИНИЈЕ
8	НАГРАДА СТАТУС СУПЕРБРЕНДА
9	ЛАСТИ УРУЧЕНА НАГРАДА „ЗЛАТНЕ КОЧИЈЕ 2013“
10	ARRIVA- НОВИ ЛАСТИН ПАРТЕНР
11	СЛУЖБА БЗР И ЗЖС НАГРАДА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ
12	ММС РЕКОРДИ У ВЛС
13	ЛАСТА ОФИЦИЈЕЛНИ ПРЕВОЗНИК САВЕТА СВЕТСКЕ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УН
14	ЛАСТИНА СЛАВА СВЕТИ НИКОЛА
16	САМОСТАЛНИ СИНДИКАТ РАДНИЧКЕ СПОРТСКЕ ИГРЕ 2013.
18	ВЕСТИ
20	ТУРИЗАМ ДОБРА ПРОЛЕЋНА СЕЗОНА
21	У ПОСЛОВНИЦАМА ЛАСТИНЕ ТА УЛАЗНИЦЕ ЗА КОНЦЕРТНА ДОГАЂАЊА
22	РЕПОРТАЖА НИШ

25	КАРАЂОРЂЕВИЋИ ПОЧИВАЈУ У СРБИЈИ
26	ШЕСНАЕСТО ТАКМИЧЕЊЕ ВОЗАЧА И МЕХАНИЧАРА
28	ЛАСТИНИ ПЕНЗИОНЕРИ
29	17 ВЕКОВА МИЛАНСКОГ ЕДИКТА БОГАТО НАСЛЕЂЕ РИМСКОГ ЦАРСТВА У СРБИЈИ
32	ИНТЕРВЈУ ТИХОМИР ТИКА СТАНИЋ
33	ИЗЛОЖБА ВЛАДИМИР ВЕЛИЧКОВИЋ
34	ЛАСТИНИ ПАРТНЕРИ
35	СП ЛАСТА СВЕТИСЛАВ МАНЏУКОВИЋ
36	ИНТЕРВЈУ СВЕТЛАНА ВИЛИЋ
38	АКТУЕЛНО ИЗБОРНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА НОВИНАРА СРБИЈЕ
40	СРПСКО УДРУЖЕЊЕ „ЋИРИЛИЦА“ ДОДЕЛИЛО ЛАСТИ БЛАГОДАРЈЕ
41	ЗДРАВЉЕ ПОВИШЕН КРВНИ ПРИТИСАК
42	ПОСЛОВНИ БОНТОН
42	СПОРТ

РЕВИЈА ЛАСТА
Ревиија излази двомесечно, мај/јун 2013.
Издавач:
СП ЛАСТА а. д. Аутопут Београд-Ниш 4, 11 050 Београд
Главни и одговорни уредник: Ана Самарџић
Новинари: Мика Субошић, Бранка Пејовић
Сарадници: Марија Вуксановић, Лидија Тарановић, Јелена Лубардић

Припрема за штампу: Позитив МВП
Штампа: Типографик плус
Адреса редакције: Аутопут Београд-Ниш 4, 11 050 Београд
е-mail: redakcija@lasta.rs, mika.subosic@lasta.rs
Телефон: 011/34 02 357
Тираж: 4 000

СР – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658 (497.11) (085.3)

ЛАСТА : ревија / главни и одговорни
уредник Горан Јопаловић. – 1972, бр. 1-
- Београд : СП Ласта, 1972- ([Б.м.]) :
Типографик плус , - 30 см
Двомесечно. - Је наставак: Информативни билтен
Ласта
ISSN 1821-1356 = Ревиија Ласта
COBISS.SR - ID 43653388

ЛАСТИНЕ СЕЗОНСКЕ ЛИНИЈЕ

Ластине сезонске линије, којима је задња станица на некој од дестинација на Црногорској и Хрватској обали Јадранског мора почеле су са радом током јуна. Превоз ка овим приморским местима организован је са великим бројем линија и полазака. Главни носилац посла у летњој сезони је ПО Ласта за међуградски и међународни саобраћај, али је потпомогнута великом подршком свих Ластиних профитних организација, као и фирмама у региону чији је Ласта оснивач и власник.

Ове године уведена је једна нова сезонска линија за Црну Гору, а задржала је и све остале линије од прошле године. Према потреби тржишта, у време најинтензивнијег кретања путника у сезони, уводиће се бис поласци и адекватно одговорити на потребе путника.

Припремајући се за ову сезону надлежне службе у Ласти су процениле, да цене карата треба да остану на прошлогодишњем нивоу, узимајући у обзир стандард грађана и економску кризу. С тим у вези, одлучено је да својим путницима одобре и пакет попушта за различите категорије путника.

СЕЗОНСКЕ ЛИНИЈЕ ЗА ЦРНУ ГОРУ

Највећи број постојећих Ластиних сезонских линија и полазака одржава се ка Црној Гори, сходно потребама путника. Са поласцима из 26 градова Србије, Ласта својим превозом покрива велики део територије Србије ка црногорским летовалиштима у: Херцег Новом, Игалу, Тивту, Котору, Будви, Сутомору, Петровцу, Бару и Улцињу. Сезонске линије ка Црној Гори одржавају се у пул систему са Ластом Монтенегро из Подгорице.

Организовани превоз до ових дестинација кренуо је 20. јуна, када је сезону отворио полазак у 20. часова на линији **Ниш-Херцег-Нови**. После шест дана кренула је и линија из **Београда за Херцег-Нови**, такође са поласком у 20. часова. Од 10. јула на овој линији уводи се

свакодневни полазак који ће саобраћати преко Аранђеловца, а полазно стајалиште ће бити на АС „Ласта-Авала“.

Одржавање полазака на линији **Чока-Београд-Котор** у овој сезони кренуло је 27. јуна у 18:45 из Чоке, а саобраћа свакодневно у сезони до 29. септембра. Аутобус на линији **Београд-Херцег Нови** кренуо је са одржавањем полазака 27. јуна у 19:30 часова, наизменично сваки други дан, а затвара сезону 30. септембра последњим поласком из Херцег-Новог. Поласком из **Смедерева за Херцег-Нови**, 28. јуна у 21:30 часова кренуло је одржавање ове линије, које ће се затворити 01. септембра повратком из Херцег-Новог у 20:15 часова.

На линији **Београд-Улцињ** први полазак у

овој сезони одржан је 28. јуна са поласком у 20:30 часова, а сезону ће завршити полазак у 17:30 часова 31. августа. Други полазак на овој линији уводи се 30. јуна са поласком у 21:30 часова, са свакодневним поласцима. Последњи полазак на овој линији је из Улциња 01. септембра у 21 час.

Сезона полазака на линији **Београд-Будва** креће 30. јуна у 22. часа и одржаваће се свакодневно све до 30. августа, када ће последњи полазак у 18. часова из Будве затворити сезону на овој линији. **Трећи полазак на линији Београд-Херцег Нови** почеће одржавање превоза од 01. јула у 21. час, а последњи полазак из Херцег Новог је 01. септембра у 20. часова.

ПОЛАСЦИ ИЗ ДРУГИХ ГРАДОВА СРБИЈЕ КА ЦРНОГОРСКОМ ПРИМОРЈУ

Лазаревац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 27. јуна до 29. септембра у 20:30 часова.

Лазаревац – Петровац – Сутоморе – Бар – **Улцињ**, свакодневно од 28. јуна до 30. 08. у 21:30.

Младеновац – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 26. јуна до 10. септембра у 21:15 часова.

Аранђеловац – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 26. јуна до 10. септембра у 21:45 часова.

Топола – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 26. јуна до 10. септембра у 22:10 часова.

Обреновац – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, свакодневно од 30.06. до 31.08. у 19:00 часова.

Нови Сад – Будва – **Котор**, свакодневно од 28. јуна до 01.септембра у 18:15 часова.

Кикинда – Подгорица – Петровац – Сутоморе – Будва – Тиват – **Котор**, свакодневно од 27.јуна до 29.септембра у 19:35 часова.

Зрењанин – Подгорица – Петровац – Сутоморе – Будва – Тиват – **Котор**, свакодневно од 27. јуна до 29.септембра у 20:45 часова.

Ипђија – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, свакодневно од 30. јуна до 31.августа у 17,15 часова.

Стара Пазова – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, свакодневно од 30. јуна до 31.августа у 17:30 часова.

Ваљево – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, од 30. јуна до 31. августа у 21:00 час.

Косјерић – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, у 22:00 часа.

Пожега – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, у 22:20 часова.

Ужице – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, у 22:45 часова, од 30. 6. до 31. 8. свакодневно

Ужице – Будва **Котор**, свакодневно од 28. 6. до 1. 9. у 23:25

Прокупље – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 20. јуна до 09. септембра у 20:40 часова.

Блаце – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – **Херцег Нови**, свакодневно од 20. јуна до 09.септембра у 21:20 часова.

Смедеревска Паланка – Бар – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, од 28. јуна до 31.августа у 22:15 часова.

Велика Плана – Бар – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, од 28.јуна до 31.августа у 22:30 часова.

Лапово – Бар – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, од 28. јуна до 31.августа у 22:50 часова.

Крагујевац – Бар – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, од 28. јуна до 31. августа у 00:00 часова.

Крагујевац – Будва – **Котор**, свакодневни поласци током целе године у 14:15 часова.

Краљево – Будва – **Котор**, свакодневно током целе године у 15:15 часова.

Краљево – Бар – Сутоморе – Петровац – Будва – Тиват – Котор – **Херцег Нови**, у 01:00 час.

НОВА ЛИНИЈА: СОМБОР-БЕОГРАД-КОТОР

Овог лета Ластва отвара нову линију на релацији Сомбор-Београд-Котор. Одржавање полазак на овој линији почиње 28. јуна у 16:00 часова из Сомбора, односно у 20:00 часова из Београда. Сезону ове линије затвара полазак из Котора 01. септембра у 19:30 часова. Поласци ће се одржавати свакодневно у кооперацији Ласте Монтенегро и Севертранса из Сомбора. Партнери ће одржавати ову линију наизменично, сваки други из Сомбора и сваки други дан из Котора.

СЕЗОНСКЕ ЛИНИЈЕ КА ХРВАТскоЈ

Летњу сезону одржавања саобраћаја на линијама ка Хрватском приморју, отворио је полазак 14. јуна на линији **Суботица-Пула** у 20:00 часова са повратком из Пуле у 17:00 часова.

Поласци у од 01.07-01.09.2013. одржаваће се свакодневно из Суботице и Пуле.

Поласком на линији **Београд – Корчула**

26.06. у 22:30 часова, почело је одржавање саобраћаја на овој линији која иде трасом Београд – Метковић – Плоче – Корчула – Блато – Вела Лука. Поласци из Београда су средом, петком и недељом, са Корчула уторком, суботом и недељом.

Ова линија се одржава у кооперацији Ласте и Аутотранса из Ријеке.

Трећа Ластина сезонска линија ка Хрватском приморју креће са радом 28. јуна на релацији **Београд – Стара Пазова – Пула**, поласком у 20:45 часова са Ластине аутобуске станице „Авала“ у Београду, односно из Старе Пазове у 22:00 часа. Полазак из Пуле почиње 29. јуна у 19:00 часова. Режим одржавања ове линије је: из Београда (Стара Пазова) – четири пута недељно: уторак, четвртак, петак и недеља, а из Пуле три пута недељно: понедељком, средом, петком и суботом.

На линији **Београд – Пула** од 01. јула до 01. септембра, уводи се трећи полазак па ће тако режим одржавања саобраћаја на овој линији бити: из Београда уторком, четвртком

и недељом у 7:00 часова ујутру, а из Пуле понедељком, средом, суботом у 5:00 часова ујутру.

Током летњих месеци на редовним линијама из Србије ка Хрватској такође се уводе додатни поласци у време одржавања интензивнијег саобраћаја и то на линијама: **Београд – Сплит**, **Београд – Пореч и Сомбор – Сплит**. У сезони на линији **Сомбор – Сплит**, од 28.јуна уводе се свакодневни поласци. Све Ластине линије ка Хрватској одржавају се у кооперацији са партнерима из Хрватске.

Информације о поласцима на сезонским линијама за Хрватску, путници могу добити и извршити резервацију места на линијама за Пулу и Сплит, на телефон: 011/ 2629-667.

ПОПУСТИ НА ЛИНИЈАМА ЗА ЦРНУ ГОРУ

Промотивни попуст – Куповином карата у Ластиним туристичким агенцијама и Ластиним продајним местима у Србији за вожње из Србије за Црну Гору започете закључно са 15. јулом 2013. године, путницима се одобрава попуст за додатних 10% на претходно обрачунату цену.

За све оне који овог лета путују са Ластом у Црну Гору, обезбеђени су попусти за студенте, младе до 26 година старости, децу и породице. Сви млади старости до 26 година имају попуст од 10% на цену карте. Одобрен је и попуст за студенте старости до 28 година од 10 процената. Деца старости до 4 године не плаћају карту и немају право на седиште. Уколико желе посебно седиште издаје се и наплаћује карта као за децу од 4 – 10 година.

Деца старости од 4-10 година за карту у једном смеру плаћају 50% од пуне цене карте за одраслу особу у једном смеру. Деца старости од 4 -10 година за повратну карту плаћају 100% цене карте за одраслу особу у једном смеру.

Породични попуст одобрен је од 10% за три и више купљених карата са истим презименом.

Групни попуст - Одобрава се од 10% за осам и више путника.

НАПОМЕНА: Попуст за особе старости до 26

линијама по Србији искључиво уз пензиони чек.

НАПОМЕНА: Све повлашћене категорије путника, морају имати тражена документа, како приликом куповине карата тако и током путовања, због злоупотреба права на попуст.

аутобуса).

- Уколико нисте сигурни да ли нешто смете да унесете у земљу у коју идете, као и да ли на то морате да платите царину, на граници све пријавите царинику како не бисте имали непријатности приликом контроле вашег пртљага. Ипак најбоље је пре пута, упознати се са царинским прописима земље у коју путујете.

година, студентски попуст и породични попуст се не могу користити истовремено.

Обавезе путника који остварују право на попуст

Студенти приликом куповине карте као и током путовања морају имати на увид оверен индекс за текућу студентску годину.

Млади до 26 година остварују право на попуст уз приложену личну карту или пасош, при куповини карте и током путовања.

Деца до 10 година старости остварују попуст са здравственом књижицом.

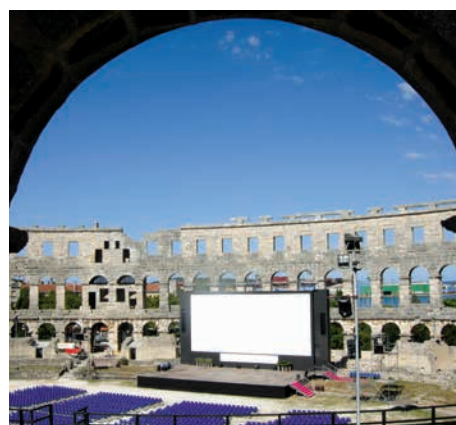
За породични попуст потребна су лична документа родитеља и адекватна документа осталих чланова породице.

Пензионери остварују попусте на Ластиним

Корисне информације

Интерес свих у ланцу одржавања саобраћаја је што краће задржавање на граничним прелазима. У циљу налажења решења која ће обезбедити најбржи начин путовања предлажемо путницима пре него крену на пут да:

- провере датум истека важења личне карте и пасоша;
- уколико малолетна деца путују без пратње родитеља, обавезна је сагласност оба родитеља оверена у општини, а уколико путује са једним родитељем обавезна је сагласност другог родитеља.
- на граничним прелазима не излазити из аутобуса јер је то забрањено Законом о надзору и контроли државне границе (у колико се то правило прекрши санкције сноси и путник али и возач

Корисни савети

- уколико немате повратну карту правовремено резервишите место за повратак
- уколико имате повратну карту треба да се информише код Ластиних представника о задњем датуму важења повратне карте и резервишите седиште на датум планираног путовања
- пре путовања препоручујемо путницима да сазнају број телефона Ластиног представника на дестинацији у коју путују.

Бранка Пејовић

СТАТУС СУПЕРБРЕНДА

СП Ласта добитник је престижног Супербренд признања у категорији транспорта. Награда је уручена Велибору Совровићу, Генералном директору предузећа на свечаној додели признања „Corporate Superbrands Serbia 2012-2013“ у Београдском хотелу „Метропол“ 25.априла.

Критеријуми за добијање статуса Супербрeнда Србија, на основу којих се гласало били су: препознатљивост, репутација, квалитет, поузданост, дугогодишња доследност и традиција. Ласта је добила највише оцeне од стране стручног већа у којем су били водећи маркентишки, пословни, академски, економски стручњаци и представници медија. Селекција награда се вршила у 34 привредне категорије, које су обухватиле највећи део српске привреде. Биране су компаније у сектору: транспорта, енергетике, телекомуникација, здравства, медија, издаваштва итд. Избор се вршио у две фазе, кроз гласање Стручног савета од 17 чланова и путем анкете јавног мњења. Ово рангирање показало је да је предузеће Ласта успела да задовољи све критеријуме светски реномиране организације „Superbrands International“, као и својих корисника.

У име свих запослених у СП Ласти, на додељеном признању захвалио се **Велибор Совровић** речима:

„Награду коју сте нам додели, за нас у Ласти представља изузетно признање. У категорији транспорта, где је била респектабилна конкуренција, изабрали сте Ласту као најбољу у својој делатности. Препознали сте у нама, компанију која увек иде корак испред, а својим путницима нуди квалитет више. Ово признање представља и велики подстрек за наше даље напредовање, унапређење услуга, као и на јачање брeнда на међународном тржишту, односно у земаљама, у којима Супербренд институција постоји.“

Председник стручног савета „Superbrands Serbia“ Топлица Спасојевић, рекао је на свечаности да је у конкуренцији за избор корпоративног Супербрeнда било око 1.600 најпознатијих робних марки у нашој земљи. Брендови су важни за привреду уопште, јер на тај начин постају препознатљиви и обезбеђују постизање више цене и већег профита, али и афирмишу квалитет и подижу ниво конкуренције. На крају тог процеса најважнији резултат је задовољан потрошач односно корисник услуге.

Супербренд основан 1994.године у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске, водећа је светска платформа за промоцију брeндова у преко 90 земаља широм света. Супербренд покренуо је први пут у Србији 2007.године TGI „Group Internacional“ (зависно предузеће), као начин да се ода признање најјачим брeндовима у земљи.

СП Ласта је представљена у луксузној публикацији „Corporate Superbrands Bible 2“, која приказује историјат, развој и успехе најјачих корпоративних брeндова у Србији, а дистрибуира широм света.

Б. Пејовић

„ЗЛАТНЕ КОЧИЈЕ 2013“

Деценијски успеси СП Ласта на тржишту саобраћајне услуге крунисани су још једном престижном интернационалном наградом – «Залатаја каљесњица 2013» - Golden Chariot International Transport Award 2013-„Златне кочије 2013“. Награда је додељена у номинацији „Лидер у јавном превозу за 2013“, по препоруци УИТР-Интернационалне асоцијације јавног превоза. У име СП Ласта ово признање примила је Снежана Перовић, помоћник генералног директора СП Ласта за унапређење и развој предузећа, на свечаности у Москви, 22. маја. Свечаности су присуствовали представници руског министарства за саобраћај и привреде, као и представници најуспешнијих компанија из 50 земаља света. Покровитељи су били Дума, Министарство транспорта Русије, председничка администрација и федерална скупштина Русије.

Лауреати овогодишње награде биле су компаније са највећим доприносом у транспортној привреди у области иновација, подизања квалитета и увођење нових технологија. УИТР-Интернационална асоцијација јавног превоза пратила је пословање наше компаније у претходном периоду и високим оценама вредновала остварене резултате. Посебан акценат ставила је на обнову возног парка, висок ниво реализације саобраћаја, пружање услуге значајном броју локалних заједница, као и добар однос према путнику. По стручној оцени УИТР-а, обнова возног парка била је квалитетна и реализована у високом проценту. Набављен је велики број нових возила са стандардима који гарантују висок ниво сигурности и удобности путовања. У домену реализације саобраћаја такође су постигнути добри резултати. Ниво реализације од 99% остварених полазака довољно говори о поузданости услуге. Протеклих година Ласта је тржиште проширила на територије значајног броја градова у Србији, тако да услугу градског, приградског и локалног превоза сада пружа: грађанима Београда и приградских општина: Барајево, Сопот, Младеновац, Обреновац, затим грађанима Аранђеловца, Крагујевца, Смедерева, Смедеревске Паланке, Ваљева, Лознице, Инђије, Старе Пазове и Титела. Добар однос компаније према путнику огледа се у безбедном, сигурном и комфоном путовању, попустима за различите категорије корисника услуге, затим професионалном односу запослених, као и квалитетном информисању и садржају пратећих делатности. Ласта је члан УИТР-а од 2002. године.

На свечаној додели награда у Јекатеринском дворцу, **Снежана Перовић**, помоћник генералног директора за унапређење и развој предузећа, захвалила се Организационом комитету УИТР-а на номинацији, а потом и Президијуму за доделу награде «Златне кочије»- «Лидер у јавном превозу путника за 2013». Најбољим транс-

портним компанија представила је најбољег српског превозника. «Ласта је лидер на саобраћајном тржишту Србије са традицијом од 66 година пословања. Наш возни парк има 1.000 аутобуса који превоз путника обављају у домаћем и међународном саобраћају. У континуитету подижемо квалитет услуге и поверење путника. Наши резултати су такви да заиста заслужујемо ову награду. Планирамо даље ширење капацитета, примену нових технологија, као и повећање удобности и квалитета рада. Имамо квалитетан возни парк и инфраструктурне објекте, добро тржиште, организацију и стручне кадрове, тако да са пуно оптимизма очекујемо узлазни тренд наше услуге», казала је директорка Снежана

Перовић.

Вредност награде образложила је по повратку из Москве, речима: «У Србији не постоји признање којим се могу вредновати успеси наше компаније и њен значај за грађане Србије, српску привреду, културу, образовање, спорт... Нажалост, Ласта није заузела позицију у српском друштву коју заслужује, нити је добила толико награда колико их заслужује. У недостатку таквих признања, ова награда нам значи много.»

Награду «Златне кочије» установио је Комитет Државне Думе Федералне скупштине Руске федерације 2004. године. Додељује се у 40 номинација за области аутомобилског, морског, железничког и друмског транспорта - градски и

приградски саобраћај. Награда покрива више сектора транспортне индустрије: производњу, услугу превоза, инвестиције, науку, образовање, маркетинг, медије... Њен циљ је да стимулише рад најбољих транспортних предузећа и учврсти сарадњу међу различитим областима транспортне индустрије.

Додељује се компанијама и руководиоцима компанија који су у транспорту успешно радили више од 30 година. Састоји се од статуете, ордена и дипломе.

Свечану доделу „Златних кочија“ у престоници Русије пратило је и одржавање сајма возила и опреме за градски и приградски превоз-Electro Trans 2013.

Мика Субошић

ARRIVA- НОВИ ЛАСТИН ПАРТЕНР

Протеклих месеци Ласта је у међународном саобраћају добила новог партнера Arriva plc Deutsche Bahn на линијама за Словенију, Аустрију и Хрватску. Arriva је највећи превозник међународног саобраћаја у Средњој и Источној Европи и недавно је интегрисана у Deutsche Bahn, једну од водећих светских путничких и шпедитерских компанија која послује у 130 земаља света. Куповином Veolia Transport Central Europe (VTCE), система од 3.400 аутобуса, 60 станичних локација у 6 земаља и 6.300 запослених, Arriva је стигла у Србију и проширила тржиште на нове европске земље, у којима до сада није пословала.

под именом Arriva Dolenjska in Primorska d.d. У поступку преузимања је и други наш кооперант из Словеније, Veolia Štajerska, очекује се да промена пословног имена у Arriva Štajerska буде завршена до краја јуна. Veolia Štajerska је Ластин партнер на линији до Птуја, Марибора, Граца, Велса и Линца.

Преузимањем Veolia group, Arriva ће пословне активности проширити на постојећа тржишта Чешке, Пољске и Словачке, а долази и на ново тржиште Хрватске, у оквиру кога се налази Ластина линија Београд-Осијек, чији кооперант је до сада била такође Veolia.

„Желимо да истакнемо да промена власништва неће утицати на пословне активности у

Србији, те да ће Arriva пословање компанија у Србији наставити и дограђивати постављену стратегију, пословне циљеве и обавезе. Убеђени смо да ћемо са новим власником унапредити досадашњу успешну пословну сарадњу, на обострану корист“, изјавили су извршни директор Arriva за Србију, господин **Bo Karlsson** и директор Arriva Litas, господин **Славољуб Ђорђевић**.

Arriva је у име компаније Deutsche Bahn одговорна за услуге регионалног превозника путника изван Немачке и усмерена је на постизање органског, аквизицијског и уговореног раста на тржишту широм Европе.

Arriva је мултинационална компанија која годишње превезе 1.5 милиона путника. Један је од највећих европских оператера са тржиштем у 15 земаља и 55.000 запослених. Услугу пружа у аутобуском, железничком, метро превозу, као и превозу воденим аутобусом. Филијале ове компаније налазе се у Чешкој, Данској, Мађарској, Словачкој, Италији, Малти, Холандији, Пољској, Португалији, Словенији, Шпанији, Шведској, Великој Британији и Немачкој. Матична фирма Arriva је Deutsche Bahn из Немачке, а седиште у Сандерленду, у Великој Британији. Deutsche Bahn је железничка компанија са седиштем у Берлину.

Мика Субошић

НАГРАДА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Поводом 28. априла-Светског дана безбедности и здравља на раду, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије уручило је награду Ласти за добру праксу и примену најсавременијих мера безбедности и здравља на раду у 2012. години. Награда је, такође, уручена и Невђивану Каљешију, руководиоцу Службе безбедности и здравља на раду и заштите животне средине, за постигнуте резултате на пословима безбедности и здравља на раду у 2012. години. Резултате је презентовао Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, својим стручним радом на тему „Безбедност и здравље на раду СП Ласта“.

Пре доласка у Ласту Невђиван Каљеши (десно на слици) обављао је послове директора сектора безбедности и здравља на раду и животне средине, затим послова инспектора, а био је и координатор пројекта при Европској Унији. Више пута је награђиван за остварене резултате у раду.

Свечано уручење награда најбољима организовано је 25. априла у Народној библиотеци Србије, у присуству државног секретара мр. Стане Божовић, високих званичника, представника предузећа и установа којима су награде додељене, као и награђених појединаца.

Пут до награде за безбедност и здравље на раду трасиран је дугогодишњим континуираним радом. Ова област заузела је значајну позицију у пословању СП Ласта 2005. године, доласком Невђивана Каљешија, дипл.инжењера безбедности на раду са искуством стеченим на пословима безбедности и здравља на раду током више од 20 година. На самом почетку његов циљ био је да безбедност и здравље на раду подигне на највиши ниво, користећи савремене стандарде и дугогодишње искуство стечено у успешним привредним системима и кроз сарадњу са престижним институцијама, фирмама и стручњацима. Саобраћајна делатност била је нови изазов и довољно подстицајна да се на тај циљ максимално усредсреди и унапреди своја знања из ове области. Ентузијазам са којим је наступио био је подстицајан за запосле-

не СП Ласта да овој области приступе са већом одговорношћу и први пут у историји предузећа формирају Службу за безбедност и здравље на раду и заштите животне средине, која данас има 12 запослених.

„На самом почетку главни акценат ставио сам на безбедност рада свих запослених. Увео сам строге примене техничких мера, едукације запослених и строго поштовање технолошке дисциплине. Применом тих мера смањен је број повреда на раду и смањена су одсуства са посла. Увођењем система техничке заштите и проверама исправности и квалитета средстава за рад, у континуитету је смањиван број професионалних обољења с циљем да тај број буде сведен на минимум. Подизању нивоа безбедности и здравља на раду у значајној мери допринеле су инвестиције у подизање квалитета услова рада. За све запослене организоване су обуке из безбедности и здравља на раду, које су реализоване плански и у складу са важећим законским прописима. Сви запослени у Служби којом руководим су едуковани за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Проверу и унапређење квалитета њиховог рада обављах кроз свакодневну контролу рада, проверу знања коју радим сваког месеца и упознавање са новим прописима из ове области. Остварени резултати су плод добре сарадње са менаџментом, синдикатима и свим запосленима СП Ласта“, каже нам **Невђиван Каљеши**.

Искуства стечена у Ласту Невђиван је преточио у стручни рад на тему „Безбедност и здравље на раду у СП Ласта“. Овај рад је коришћен првенствено за едукацију запослених у Служби безбедности и здравља на раду и заштиту животне средине, а много пута и на презентацијама у оквиру стручних скупова посвећених безбедности и здрављу на раду у Србији. Презентација обухвата све аспекте из безбедности и здравља на раду који се примењују у СП Ласта, почев од примене техничких мера, личних мера заштите, систематских прегледа запослених и редовне примене аката о процени ризика за сва радна места запослених.

Рад је оцењен као изванредан. То је једини рад који је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике наградило у категорији појединца-аутора из фирме.

Дан безбедности обележава се од 2003. године, 28. априла, када је и установљен од Међународне организације рада. Статистика показује да се највећи број повреда на раду дешава због непоштовања безбедносних прописа и некоришћења заштитне опреме.

Мика Субошић

РЕКОРДИ У ВАНЛИНИЈСКОМ ПРЕВОЗУ

Овога пролећа Ласта је у фокусу тржишних захтева широког спектра корисника ванлинијске услуге. У периоду од 25. априла до 28. маја у ванлинијском превозу укупно је ангажовано 2.703 аутобуса, односно 79.5 у просеку дневно. Највећи број био је ангажован у време Васкршњих и Првомајских празника када су многе туристичке агенције своје поверење поклониле Ласта. Висок ниво реализације остварен је и током целог маја због великог броја захтева за превоз екскурзија, којих је у просеку дневно било 40. Обим услуге знатно је увећан у односу на исти период 2008. године, када је економска криза у Србији била тек у почетној фази. Са овим резултатима остварени су нови рекорди у пролећној сезони ванлинијског превоза. У редовном саобраћају на међуградским и међународним линијама у време Васкршњих и Првомајских празника обим саобраћаја је такође повећан. Уз добру попуњеност капацитета на редовним поласцима, остварен је и значајан број бис поласака.

ПРЕВОЗ ЗА ВАСКРШЊЕ И ПРВОМАЈСКЕ ПРАЗНИКЕ

У периоду од 25. априла до 01. маја за превоз туристичких група ангажована су 93 возила. Корисници услуге биле су водеће српске туристичке агенције, компаније, културно-уметничка и спортска друштва. Сви аранжмани реализовани су на ино дестинацијама које се налазе на готово целој територији Европе и делу азијског континента. Према речима **Жељка Стојаковића**, руководиоца међународног саобраћаја, највећи број аутобуса у једном дану био је ангажован за Паралију (Грчка) - 21. Као и претходних година, туристи су показали велико интересовање за Праг, где су аранжмани са поласком 25. реализовани са 5, а 01. маја са 4 аутобуса. Италија је такође била веома атрактивна дестинација, примера ради 26. априла кренуло је 6 аутобуса. Аранжмани су организовани и за Турску, Шпанију, Беч, Немачку..., а на туристичкој мапи српских агенција појавила се и Русија. Само у једном дану ка овој дестинацији кренула су 2 Ластина аутобуса. О великом броју захтева за ванлинијском услугом, као и поверењу које Ласта ужива код партнера и јавности уопште говоре подаци да је 30. априла било ангажовано чак 109 аутобуса, затим 01. маја 108, 02. маја 105 итд.

Обим саобраћаја повећан је и на редовним линијама. На међународним линијама, уз добру попуњеност капацитета, укупно је реализовано 11 бис поласака, од којих је највећи био за Париз. У међуградском саобраћају остварена су 42 бис поласка, од којих 18 у поласку и 24 у повратку. О повећаном броју путника у време

празника говори и податак да је од 49 даблдекера колико број Ластин возни парк, 29. априла на туристичким возњама и у међународном саобраћају било ангажовано 46, а преостала 3 у домаћем саобраћају.

ДАТУМ	УКУПАН БРОЈ АУТОБУСА	БРОЈ СОЛО АУТОБУСА	БРОЈ ДАБЛДЕКЕРА
25.април	11	5	6
26.април	13	10	3
27.април	18	11	7
28.април	8	4	4
29.април	6	3	3
29.април	21	10	11 Паралија/ГР
30.април	9	9	/
01.мај	7	6	1
Укупно	93	58	35

БИС ПОЛАСЦИ У МЕЂУГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ И РЕГИОНУ/У ОДЛАСКУ

27. АПРИЛ	30. АПРИЛ	01. МАЈ
СПЛИТ	ПРОЛОМ БАЊА	ЗЛАТИБОР 2 АУТ.
ЗЛАТИБОР	ХЕРЦЕГ НОВИ 2 АУТ.	КУРШУМЛИЈА
КУРШУМЛИЈА	БЛАЦЕ	ПРОЛОМ БАЊА 2 АУТ
СИЈАРИ. БАЊА	НОВИ ПАЗАР	СИЈАР. БАЊА
ПРОЛОМ БАЊА	КУРШУМЛИЈА И С.БАЊА	-
УКУПНО 5	УКУПНО 7	УКУПНО 6
УКУПНО 18 АУТОБУСА/У ОДЛАСКУ, 27. АПРИЛ-01. МАЈ		
БИС ПОЛАСЦИ У ДОМАЋЕМ САОБРАЋАЈУ И РЕГИОНУ/У ПОВРАТКУ 04-07 МАЈ		
24		

ЋАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

Поред туристичких агенција, Ласта су велико поверење поклониле и многе школе са територије готово целе Србије. За превоз ђачких екскурзија у просеку дневно је било ангажовано 40 аутобуса. Највећи број екскурзија реализован је у Србији, као и највећи број ванлинијских возњи. То можемо илустровати следећим податком: 28. маја у ванлинијски превоз укључено је 80 аутобуса, од којих је 69 у Србији, а преосталих 11 у иностранству.

Комплетна услуга реализована је на високом нивоу и уз максимум ангажованости свих запослених у ланцу пружања услуге. За висок квалитет организације превоза и услуге на Ластину адресу стигле су бројне похвале.

Мика Субошић

Фотографија Драгица Филић, шеф ТА Смедерево

ПОХВАЛА „ЕНЕРГОПРОЈЕКТ-ЕНТЕЛА“

Поштовање,

Ја сам из Београда, из фирме „Енергопроект-Ентел“. За празнике смо у организацији нашег синдиката и агенције „Компас“ провели уз Ластин превоз незаборавних седам дана у Швајцарској. Прошли смо 5 држава и боравили у 11 градова, пуно видели и лепо се провели.

Овом приликом испред мог колектива, као вођа пута запослених „Енергопроекта“ желим да се захвалим на удобном и безбедном превозу кроз Европу. Сем удобности, безбедности и чистоће у аутобусу, који је поседовао и дивну музику и филмове, морам похвалити и ваше возаче: Александра Момчиловића и Миодрaга Косанића, који су били врло коректни и љубазни како у свом послу тако и приватно. Знамо да им није било лако ни у вожњи, а ни у сарадњи са 50 различитих људи, али били су професионални, тихи, културни.

Све похвале за ваше запослене.

Испред путника „Енергопроекта-Ентела“

Баста Братиславау Београду, 11.05.2013.

Global Code of Ethics
for Tourism

For Responsible Tourism

ЛАСТА ОФИЦИЈЕЛНИ ПРЕВОЗНИК САВЕТА СВЕТСКЕ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УН

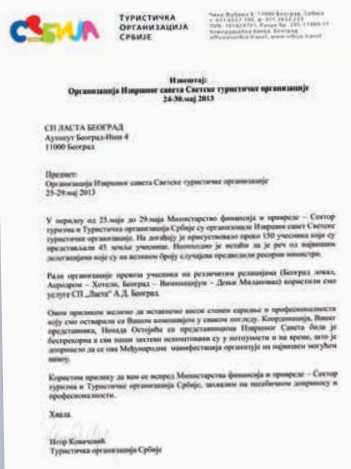
СП Ласта је била официјелни превозник 95. седнице Извршног савета Светске туристичке организације Уједињених нација (Unwto). Седница је одржана у Београду од 25. маја до 29. маја, уз учешће око 150 учесника који су представљали 45 земље. Реч је о највишим делегацијама које су у великом броју случајева представљали ресорни министри. Манифестацију је организовало Министарство финансија и привреде-Сектор туризма и Туристичка организација организација Србије.

Током дводневног рада, Извршни савет је донео више од 50 одлука које се односе на унапређење развоја туризма. Наглашено је да је туризам трећа по значају област привређења у свету и једна од ретких индустрија која из године у годину бележи раст. Статистика показује да је од 11 запослених у индустрији, један запослени у туризму. Једна од најважнијих одлука била је да се садашњем генералном секретару Талебу Рифаиу изгласа нови четворогодишњи мандат. Овај догађај био је праћен и темат-

ском, тзв. пловећом конференцијом која је одржана на Дунаву, од Београда до Ђердапа. Гости су уживали у природним лепотама Србије, знаменитим археолошким локалитетима и расправљали о питањима одрживог туризма на копненим водама. У Београду су посетили Музеј „25. мај“ и друге културно-историјске знаменитости, уживали у националним специјалитетима, добром вину и гостољубивости наших људи. „То су потенцијали са којима Србија има шансе да буде лидер у светском туризму“ изјавио је

генерални секретар Талеб Рифаи. Србија је једина земља бивше Југославије која је чланица Извршног савета Unwto.

Србија је према оцени гостију била добар домаћин и још бољи организатор скупа. Гости су били смештени у хотелима Хајат, Ин, Тулип Ин и Фалканштајн. Свакодневне трансфере од хотела до Палате Србије, где је седница одржана, одласке у туристичка разгледања, као и трансфере до Аеродрома „Никола Тесла“ обавила је Ласта. За превоз су била ангажована 3 аутобуса и 1 минибус.

ПОХВАЛА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СРБИЈЕ

У периоду од 25. маја до 29. маја Министарство финансија и привреде-Сектор туризма и Туристичке организације Србије су организовали Извршни савет Светске туристичке организације.

Овом приликом желимо да истакнемо висок степен сарадње и професионалности коју смо остварили са вашом компанијом у сваком погледу. Координација вашег представника Ненада Остојића са представницима Извршног

Савета била је на беспрекорно, а сви наши захтеви испоштовани су у потпуности и на време, што је допринело да се ова међународна манифестација организује на највишем могућем нивоу.

Користим прилику да вам се испред Министарства финансија и привреде-Сектор туризма и Туристичка организација Србије, захвалим на несебичном доприносу и професионалности.

Мика Субошић

НЕКА ВАС СВЕТИ НИКОЛА ЧУВА НА СВИМ ПУТЕВИМА

Саобраћајно предузеће 22. маја Ласта је свечано обележило крсну славу, Светог Николу Летњег, у Аутоцентру –Београд на Нишком путу.Свечаности су присуствовали угледни достојанственици Српске православне цркве: протојереј-ставрофор господин Петар Лукић, старешина Саборне цркве, протођакон др Дамјан С. Божић, свештеник Слободан Ђошић, Прво београдско певачко друштво, предвођено диригентом Светланом Вилић, затим пословни партнери, менаџмент, синдикати, пензионери и запослени СП Ласта.

Домаћин славе био је **Ненад Јевтић**, извршни директор за инвестиције, који се потрудио да овај празник буде обележен у лепој атмосфери и ведром духовном расположењу. Достојанствено обележавање започело је славским обредом који је служио протојереј-ставрофор Петар Лукић, уз саслужење протођакона др Дамјана С. Божића и свештеника Слободана Ђошића.

После чина резања славског колача и освећења славског жита, у пригодној беседи протојереј-ставрофор **Петар Лукић** рекао је: „Желим да данашњи празник и радос продужите на све дане вашег живота, све до следећег дана прославе овог великог светитеља. Нека Господ укријепи у здрављу све вас који ради-

те у Ласти. Нека Господ и благослов његов прати све вас возаче који сте на путу и све путнике које возите. Често, од те свакодневне психозе нисмо ни свјесни значаја посла којим се људи баве. Када наши пекари, они дивни људи код којих свако јутро купујемо хлеб насушни, славе у Саборној цркви у Београду, ја их подсетим да је заправо њихов производ прави, једини и основни благослов исхране човјека. Прије тога, подсетим их да је то саставни елеменат Светог причешћа које се сачињава од хлеба и вина. Тако исто подсећам и вас да можда нисте ни свјесни значаја који има сваки од вас возача понаособ, сваки онај мајстор који у гаражи каже: „Овај аутобус може да иде, а овај не може“,

и сви ви који радите на административним пословима. Мислим да нисте ни свјесни да то значи много за ментално, духовно и душевно здравље свих вас. Ми смо прекључе дошли са Ластиним аутобусом са једног релативно дугог пута. Пута који је дуг нама, а вама који возите уздуж и попријеко читавим континентом Европе сигурно није. Док су возили Љубо и Милош размишљао сам: „Ми спавамо безбрижно у даблдекеру, а они мученици се у рану зору „вију“ над воланом, над кочицама. Господе Боже па педесет живота је у њиховим рукама!“ Рекоше да сте велике газде и да имате хиљаду аутобуса. Замислите колико је то путника и живота у рукама Ластиних возача. Желим да вас Господ и Свети Нико-

ла чувају и прате на далеким путевима, на путовањима где многи животи зависе од ваших возача. Од срца честитам славу и вама, старим Ластиним возачима, „олдтајмерима“, пратомајстерима“. Прелијепо је што вас се Ластини радници сјећају и што сте данас овдје. Нека вас Господ укријепи у здрављу, радости, берићету, срећном и благословеном путу. Наравно, поздрављам генералног директора ове фирме, Велибора Совровића, он је на путу, затим домаћина Ненада и његову породицу од срца. Живи ми и здрави били! Да

се виђамо и срећемо, ако Бог да у здрављу, весељу, радости и успјеху. Живи и здрави били на многаја лjeta. Бог вас благословио.“

Свечани тон прослави дао је хор Првог београдског певачког друштва који је за душу и радост духовну свих гостију отпевао „На многаја лjeta“ и друге песме. Овај хор је у мају освојио прво место на престижном такмичењу.

После наступа хора гости су послужени славском трпезом, коју је у складу са православним обичајима, припремило Ластин

но угоститељско особље. Уз симболичну предају парчета славског колача, улогу домаћина за идућу годину преузео је **Владан Максимовић**, директор-координатор за приградски и градски саобраћај.

„Кад возим градовима и путевима и видим Ластин аутобус помислим „ено их моји“, ја блицам и кажем да смо ето тако сједињени молитвом, љубављу, поштовањем и сарадњом“, каже протојереј-ставрофор Петар Лукић.

Текст: Мика Субошић, Фотографије: Бранка Пејовић

УЗ СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ

Традиционално седме по реду радничке спортске игре у организацији Самосталног синдиката СП Ластва и ове године одржане су 18. маја на спортским теренима Аде Циганлије у Београду. Омиљено београдско излетиште било је и ове године место сусрета великог броја радника из свих Ластиних профитних и пословних организација као и из Ластре, који су се окупили са циљем- доброг дружења и фер плеј надметања. Самостални синдикат СП Ластва кроз више програма рекреативних одмора, организација опоравка у бањама и на планини, као и спортске рекреације, одобрених и помогнутих од пословодства предузећа, промовише здрав начин живота и неговање физичке културе. На тај начин даје свој допринос развоју корпоративне културе и јачању тимског духа запослених. Одмор, опоравак, освежење, очување здравља, забава, разонода и релаксација, стварају добар и здрав дух и енергију, окрепљују и оспособљавају за нови рад и стварање.

Радничке спортске игре биле су организоване у неколико спортских дисциплина, а све профитне и пословне организације имале су своје екипе за такмичење. Такође свака екипа потрудила се да има и своју публику, коју су чинили колеге које се нису такмичиле, али и чланови породица.

По први пут, ове године уведене су две нове такмичарске дисциплине: „Шампитујада“ – такмичење у брзом једењу шампита, без руку и „Пивоипијада“ надметање у томе ко може више попити пива. Ове дисциплине биле су изазов за такмичаре али привукле су велику пажњу и публике. Да се континуирано Радничких сусрета не прекине ни у време велике економске кризе, потрудила се Управа Самосталног синдиката на челу са председником **Небојшом Мировићем**, који је отворио овогодишње спортске радничке игре.

За све учеснике ових радничких сусрета од раних јутарњих сати припремано је печење на простору за роштиљ, где су кулinari вештом руком окретали два вола на ражњу. Такође, служена су и освежавајућа пића и пиво.

У правој спортској атмосфери завршене су и ове радничке спортске игре. Најбољи, најпрецизнији, најснажнији, најумешнији однели су пехаре и признања. У укупном пласману екипни победници радничких игара биле су колеге из Ваљева.

Све победничке екипе награђене су бесплатним летовањем на Црногорском приморју.

На крају ових игара као и на претходним, размењени су поздрави до следећих спортских сусрета на овом или неком другом месту.

ДО ЈАЧЕГ ТИМСКОГ ДУХА

РЕЗУЛТАТИ

Мали фудбал

1. Смедеревска Паланка
2. Срем
3. Авала

Кошарка за мушкарце

1. ПО М и М С
2. Смедерево
3. Обреновац

Кошарка за жене

1. ТТУ
2. Обреновац
3. Срем

Пикадо

1. ТТУ
2. Младеновац
3. Ваљево

Надвлачење конопца

1. Ваљево
2. Срем
3. Смедеревска Паланка

Пивопијада

Небојша Павловић- Ваљево

Шампителијада

Зоран Радовановић- Ваљево

Шах

Ваљево

текст и фотографије: Бранка Пејовић

НОВИ ПОЛАСЦИ У СЕЗОНИ

ЧЕТВРТИ ПОЛАЗАК ЗА БЕРЛИН И ХАМБУРГ

Због појачаног интезитета саобраћаја на одређеним линијама ка Немачкој током летњих месеци уводе се нови сезонски поласци. Пред ову сезону, на линијама ка Берлину и Хамбургу преко Чешке, од 01-ог маја уведен је четврти полазак, за који су ангажовани аутобуси Дојче Туринга. Превоз путника на овој линији организован је у кооперацији са партнером из Немачке –Deutsche Touringom, тако да током сезоне по два поласка одржавају Ластва и Дојче Туринг.

Број путника повећан је и на другим линијама за Немачку, зато је потребно извршити резервацију места неколико дана пре поласка на пут. По речима надлежних из Панонијебуса (која је специјализована за линијски превоз путника на релацији Србија –Немачка), летња сезона на овим линијама трајаће до половине септембра.

Четврти полазак на линији: **БЕОГРАД- БЕРЛИН преко Чешке** (до Дрездена, Лајпцига, Берлина, Хамбурга, Хановера и Бремена), одржава се четвртком из Србије. Истога дана (четвртак) је полазак из Немачке (Бремен, Хамбург, Берлин, Дрезден, Нови сад, Београд).

Поласци:	Београд /11:00h	Нови Сад/12:30h
Поласци из:	Хамбурга /13:00h	односно Берлина /17:00h

Б.Пејовић

НОВИ ПОЛАСЦИ НА РЕЛАЦИЈИ

АРАНЂЕЛОВАЦ– ТОПОЛА – КРАГУЈЕВАЦ

ПОЧЕЛО СНИМАЊЕ НОВИХ ЕПИЗОДА СЕРИЈЕ
У ЛАСТИНОМ АУТОБУСУ

ЖЕНЕ СА ДЕДИЊА

Продукција „Емоушен“ почела је да снима, три и по године после првог дела, и годину дана од другог циклуса наставак серије „Жене са Дедиња.“ Прве класе трећег циклуса ове, публици очигледно омиљене серије пале су на Ластиној аутобуској станици „Авала“ у Београду, 18.јуна. Екипа Ластине Маркетинг службе била је „сведок“ једног дана снимања, на перонима АС и у Ластином аутобусу. Редитељи обећавају занимљивих 8 епизода са неочекиваним обртим и радњом.

Б.П.

НОВА СЕЗОНСКА ЛИНИЈА

БЕОГРАД – СОКО БАЊА

Ова линија почела је са одржавањем поласка 22. јуна у 10:45 часова из Београда, а у 16:45 часова из Соко Бање. Режим одржавање ове линије је викендом (субота и недеља), а сезону ће завршити задњим поласком 20. септембра 2013. године.

Б.Пејовић

НЕВЕРНЕ БЕБЕ СА ЛАСТОМ НА ТУРНЕЈУ

Музичка група „Неверне бебе“ снимила је недавно спот за насловну песму са албума „Праштам.“ У години када

обележавају јубилеј, 20 година каријере „Неверне бебе“ екранизовале су насловну песму у духу њихове до сада највеће турнеје. Њихов Караван је у Ластином отвореном аутобусу прокрстарио Србијом, од Београда и Новог Сада преко Крагујевца до Ниша. Дружили су се са фановима и пријатељима осетивши дух ових градова у аутентичној атмосфери, преносећи поруку праштања, љубави, ентузијазма и свега изгубљеног. То путовање започели су у београдској Ацени, где ће и крајем године одржати велики концерт.

Б.П.

СТРУЧНИ РАД НА ТЕМУ

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Наша колегиница Ленка Терзић, одбранила је 10. јуна приправнички рад на тему "Анализа саобраћајних незгода изазваних кривицом возача СП "Ласта" за период 2007-2012. године са предлогом мера за побољшање безбедности саобраћаја".

У раду је акценат ставила на четири основна фактора безбедности саобраћаја (човек, возило, пут, окружење) и детаљно истражила типове и места саобраћајних незгода у којима су учествовала возила СП Ласта, затим узроке незгода, учесталост по временским интервалима-дневним и месечним, као и старосно доба учесника. О предлогу мера за подизање безбедности саобраћаја на виши ниво, рекла нам је: «Мера превенције има много, само их се треба придржавати. Једна од мера је да се путници у аутобусима везују, јер новија возила имају ту могућност, а користи се веома ретко. Руководиоци саобраћаја и референти безбедности саобраћаја треба да редовно

упознавају возаче са новим прописима који уређују област безбедности у саобраћају.

Поред тога, могуће су и савременије мере које се већ примењују у иностранству, а засноване су на систему стимулисања или санкционисања возача, као и на уградњи савремених уређаја, који олакшавају управљање возилом, и који за циљ имају смањење броја саобраћајних незгода, а заснивају се на постојању информационих система. Њихова функција огледа се у томе да упозоре возаче на њихово понашање у саобраћају (када прекораче брзину, прелазе у саобраћајну траку која није намењена за њихово возило) или када се појави изненадна препрека на путу. Постоји више врста ових система., на основу којих би возачи имали довољно времена да предузму одређене акције.

Систем казних поена представља осмишљен скуп мера и активности који се у виду превентивних акција спроводе над возачима. Ове мере се реализују праћењем рада возача са општим циљем повећања нивоа безбедности саобраћаја. Над возачима који су начинили одређен број саобраћајних прекршаја, где сваки прекршај носи одређен број негативних поена, спроводе се санкције. Санкције се најчешће огледају у томе да се возачу одузима одређен проценат месечне зараде на одређен временски период.

Супротно од санкционисања, је стимулисање

радника, при чему би возачи који дужи низ година нису учесници саобраћајних незгода и који нису начинили саобраћајне прекршаје, а уз то прелазе што више километара били у конкуренцији за избор најбољег возача. Тај утицај би се огледао кроз позитивно ривалство, такмичење између самих возача и осетног повећања броја исправних возила.»

Ленка Терзић дипломирала је на Саобраћајном факултету, у Београду, 2010. године, а мастер студије завршила у августу 2012. године, модул Безбедност у друмском саобраћају. У СП "Ласта-Смедерево" почела је са радом 14. септембра 2012. године, а од 01.02.2013. године у СП "Ласта Београд – ПО "Стручне службе" - Контрола безбедности саобраћаја. «Задовољна сам познанствима са многим особама који су професионалци у свом послу и открила сам начин пословања једне овакве интернационалне фирме са великим спектром могућности», речи су којима је Ленка образложила своје досадашње искуство у Ласту.

Припремила М.С.

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРЈЕНТАЦИЈА НА ПРЕЛАСКУ УЧЕНИКА У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

У оквиру пројекта „Професионална орјентација на преласку ученика у средње школе“ ученици осмог разреда ОШ „Никола Тесла“ из Винче посетили су 10. маја Ластин Аутоцентар на Нишком путу. Са делатностима, потенцијалом и функционисањем овог предузећа упознала

их је Јелена Јовановић, руководилац плана, анализе и контроле пословања. Након тога уследио је обилазак Аутоцентра, где им је презентован возни парк, систем рада у Техничком прегледу, Магацину, ВДЛ Бус сервису, перионици, Хали техничког одржавања. На крају посете

организовано је разгледање Аутоцентра отвореним аутобусом. Гости из ОШ „Никола Тесла“ били изузетно задовољни предусретљивошћу са којим су дочекани, квалитетом информација и комплетном презентацијом.

М.С.

ДОБРА ПРОЛЕЋНА СЕЗОНА

Током Васкршњих и Првوماјских празника, као и месеца маја Ластина туристичка агенција у Београду остварила је добре резултате у свим сегментима услуге коју пружа. У реализацији аранжмана остварени су рекорди као и у реализацији екскурзија. У односу на исти период прошле године, број корисника је увећан пет пута. Развојни тренд настављен је увођењем продаје карата за концерте, а имиџ поуздане агенције биће учвршћен чланством у Међународној асоцијацији авио превозника IATA.

АРАНЖМАНИ/ПУТОВАЊА

За Васкршње и Првوماјске празнике реализовани су аранжмани за Истанбул, Кападокију, Беч, Гардаланд, Париз, Рим и Берлин. Услугу је користило око 550 клијената. Такође, за 550 клијената организовани су једнодневни излете по Србији, са посетом Пожаревцу, Сребрном језеру, Копаонику.... Око 170 клијената је било на индивидуалним путовањима, где је Сегедин био најтраженија дестинација, тако да је током празника услугу туристичких путовања по Србији и Европи користило укупно 1.270 клијената.

ПОНУДИ

Јул - Беч, Мостар-Требиње-Дубровник

Август- Атина са Аполоновом обалом; Беч; Истанбул са Принчевским острвима; Париз-Стразбург; Берлин-Дрезден-Лајпциг; Мостар-Требиње-Дубровник

Октобар - Швајцарска; Кападокија

Тоскана 2013-у сталној понуди.

ЕКСКУРЗИЈЕ

Овога пролећа **Ласта Тревл Туризм- Београд** организовала је екскурзије за 32 школе. Екскурзије су биле једнодневне и дводневне са дестинацијама у Србији. Такође, органи-

зоване су и екскурзије са ино дестинацијама за 4 школе са 400 ученика, у оквиру којих су посећене Италија, Мађарска, Аустрија и Чешка. **Ласта Тревл Туризм Ваљево** реализовала је екскурзије за 6 основних школа, у оквиру којих је услугу користило 700 ученика. Поред екскурзија, организовала је и једно туристичко путовање за Аустрију. Услугу **Турист бироа Инђија** користило је око 600 ученика из 2 основне школе. **Ласта Тревл Туризм Смедерево** реализовала је екскурзије за 4.000 ученика из 9 школа. Овога лета у агенцији се налази Централни букинг за продају карата за линију за Херцег Нови, а пословање је подигнуто на виши ниво, увођењем компјутерске продаје карата.

КАРАТЕ/РЕНТИРАЊЕ ВОЗИЛА

Као и претходних година током Васкршњих и Првوماјских празника путници су показали

велико интересовање за путовање Ластиним аутобусом. Број продатих карата за међународне и међуградски саобраћај повећан је за 10% у односу на исти период прошле године. У истом проценту повећан је и број продатих авио карата. Током празника Ластина агенција у Београду обезбедила је укупно 61 аутобус за превоз, од чега 24 за сопствене потребе, а 37 за потребе наших партнера и других агенција.

АРАНЖМАНИ/ЛЕТОВАЊА

У понуди су 10-аранжмани за летовање у **Игалу**-хотел Капри, **Мељинама**-кућа Полић и **Будви**-кућа „Божовић“. У Игалу и Мељинама услуга је на бази пуног пансиона са ценом од 210 до 240 евра. У Будви је услуга смештаја са понудом двокреветних и трокреветних соба као и четворокреветних апартмана и ценама од 140 до 260 евра. Плаћање је у једнаким месечним ратама

ПОХВАЛА ГИМНАЗИЈЕ ИНЂИЈА

Опште мишљење одељенских старешина, директора и вођа пута је да је екскурзија успела и да су сви предвиђени програмски садржаји испоштовани. Овом приликом се захваљујемо туристичкој организацији Ласта на одличној организацији ове екскурзије, и дајемо препоруку савету родитеља Гимназије да се следеће године Ласта додели приликом бодовања 10 поена које Гимназија додељује агенцијама са којима има одличну сарадњу. Истичемо да су деца била послушна, дисциплинована и изузетно тачна приликом свих договорених окупљања. Овом приликом похваљујемо понашање наших ученика, што је заједнички закључак хотелског особља, посаде аутобуса и водича.

до краја године. За чланове Самосталног синдиката СП Ластва одобрен је значајан попуст, у вредности од 14.000,00 динара. Према речима запослених у агенцији, продаја иде добро, сви аранжмани за прву смену су продати, а попуњавају се и капацитети за остале смене.

ОПЕН ТОП

Због лоших временских прилика попуњеност капацитета у првом месецу сезоне Опен топ била је смањена. На „Кружној тури до Авале“ током маја услугу је користило око 400 људи, док је на туристичком разгледању Београда у просеку на једној тури било 30 људи. За потребе клијената од почетка сезоне организовано је 30 ванлинијских возњи. Корисници услуге биле су фирме, матуранти средњих школа, а неколико пута Ластин отворени аутобус изнајмљиван је и за свадбе.

ЛАСТИНА АГЕНЦИЈА ЧЛАНИЦА ИАТА

Туристичка агенција Ластва ових дана постаће члан Међународне асоцијације за ваздушни превоз-ИАТА. Чланство у овој асоцијацији је гаранција за поштовање међународних стандарда у авио саобраћају и обезбеђује могућност склапања уговора са свим светским авио превозницима, као и лоу кост компанијама, које су чланице ове асоцијације. Такође, Ластиној агенцији обезбеђује могућност резервације карата, као и могућност реализације свих плаћања према тим компанијама.

Међународна асоцијација за ваздушни превоз је међународна индустријска трговинска група за авио-компаније. Седиште има у Монреалу-Канада. Основана је 1945. године, има 270 чланова из више од 140 земаља из свих делова света. Циљ организације је да помогне авио-компаније у остварењу законске конкуренције и уједначености цена.

М. Субошић

У ПОСЛОВНИЦАМА ЛАСТИНЕ ТА

УЛАЗНИЦЕ ЗА КОНЦЕРТНА ДОГАЂАЊА

Палета услуга Ластине туристичких агенције допуњена је новом производом – продајом улазница за концерте, спортске догађаје, изложбе и друга занимљива догађања у земљи и иностранству. Ластва је након потписивања уговора са Евентимом (CS Eventim), започела пословну сарадњу о продаји улазница у оквиру њиховог система продаје. Осим продаје улазница планирана је и Ластина организација превоза до места где се одржавају концерти, али и продаја улазница за Опен топ разгледања.

Већ неколико месеци у пословницама Туристичке агенције Ластва у Београду (Балканска и Савски трг), као и у Смедереву, Нишу и Ваљеву продају се улазнице за концерте.

До сада највише интересовање било је за концерт светске поп диве Бијонсе (који је одржан у априлу), али и концерте наших естрадних звезда Аце Лукаса, Јелене Карлеуше, Светлане Ражнатовић, као и концерт српског рок састава „Бајаге и инструктора“ који су у јуну.

Посебно велико интересовање влада и за концерте: легендарног британског рок бенда „Вхитеснаке“ (Whitesnake), британског алтернативног састава „Јамирокуаи“ (Jamiroquai), који ће бити одржани у јуну. Већ сада су у продаји и улазнице за концерте енглеског музичара Роџера Ватерса (Roger Waters), који ће бити одржан првог септембра и концерт хрватског поп певача Џибонија планираног за 25. октобар.

Б. П.

СВЕТСКА ПРЕСТОНИЦА ХРИШЋАНСТВА

Ниш је ове године светска престоница хришћанства. Свечано и у духу целокупне хришћанске културе, манифестацијама обележава 17 векова Миланског едикта и славу његовог творца Нишлије Константина Великог, римског императора који је хришћанима подарио слободу вероисповести. Два монументална здања, Тврђава на левој а Медијана на десној обали реке Нишаве главни су центри прославе, где високе званице са свих меридијана света Нишлије дочекују срдечно како и доликује традицији једног од најстаријих градова Европе и одавнина познатог као „Капија Истока и Запада“. Кроз капије Ниша прошли су Римљани, Византинци, Турци, Аустроугари, Бугари Немци..., али и његови ослободиоци Стефан Немања, краљ Милан Обреновић који га је после петовековног ропства ослободио од Турака. Ниш је родно место римских императора, песника Бранка Миљковића, Државе Срба, Хрвата и Словенаца. У својој најранијој историји био је епископски центар и ратна престоница Србије у Првом светском рату. Кресе га знаменита архитектонска здања, многи споменици посвећени слободарској традицији, раскошни паркови и предивни амбијент у коме се најбоље може осетити топлина јужњачког духа. Трећи је град по величини у Србији са 255.000 становника, индустријски, туристички, културни и универзитетски центар Централне Србије.

Ниш се налази на раскрсници најважнијих путева који од давнина повезују Европу са Орјентом и Подунавље са Јадранским и Јонским морем. Град је смештен у нишавској котлини, окруженој планинским масивима, Суве планине, Сврљишких планина, планине Селевчице и испресецаној рекама Нишавом и Јужном Моравом. Према предању саградио га је краљевић Ниша каменом са оближње хумске чуке, а експонати богате археолошке ризнице сведоче да су темељи граду постављени на самом почетку цивилизације, пре 4.000 година. Најстарији назив града је Низа, из Индије су га донели народи током великих историјских кретања, а према истраживању више историчара, то су управо били Срби. У време Римске империје био је познат под именом Наисус, Византинци су га називали Нисос, а Срби касније Ниш. Понео је и митолошко име-Вилин град,

Фото: Иван Манчић

Фото: Александар Димитријевић

Фото: Архива ЈОНа

Фото: Драган Боснић

Фото: Драган Боснић

Фото: Архива ЈОНа

јер су га виле из реке, након честих рушења, обнављале. Упознавање са Нишом посетиоци најчешће започињу од Тврђаве. Тврђава се налази поред чувеног пута «Виа Милитарис», на десној обали Нишаве, у центру града. Већ два миленијума је симбол града и поприште на којем су се сусретале моћне силе света, бориле се, рушиле је и обнављале. Данашњи изглед дали су јој Турци, 1723. године. Градиле су је спахије из 14 санџака, 40 каменорезаца из Цариграда, 400 зидара из Ниша. Ово монументално здање простире се на површини од 23 хектара,

има четири велике капије, бедеме дуге 2.100 метара. Једно је од најлепших и најзначајнијих здања турске војне архитектуре. Данас је туристички и културни центар са летњом позорницом и богатством других садржаја. Овде посетици могу видети Лапидариум са надгробним споменицима, античку улицу са остатком терми, турски хамам, Арсенал-складиште оружја и муниције, Бели-беговуцамију, барутане, зграде затвора и Историјског архива, као и споменик кнезу Милану Обреновићу, ослободиоцу Ниша. Одлуком Скупштине Србије, Тврђава је прогла-

шена за културно благо од изузетног значаја. Преко пута овог монументалног здања налази се главни градски трг са Спомеником Ослободиоцима Ниша, који обележава раздобље ослободилачких ратова против Турака, Немаца и Бугара од 1874. до 1877. године. Од главног трга шире се улице исписане најзнаменитијим именима српске историје. Кресе их репрезентативне палате, саграђене после ослобођења од Турака, када Ниш губи препознатљивост орјенталне касабе и доживљава нагли успон у привреди, култури, образовању и политици.

ЗОНА ДОБРОГ ПРОВОДА

Фото: Иван Манчић

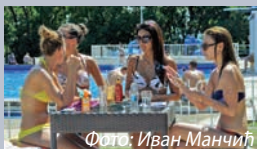

Фото: Иван Манчић

Фото: Мирослав Морача

атракције туристичке понуде Ниша, поред богатог културно-историјског наслеђа, је доживљај ноћног провода у етно-амбијенту нишких кафана «Нишлијска механа», «Американац», «Стара Србија» које су отвориле своје баште за љубитеље мерака. Казанџијско сокаче-некад занатлијска четврт, данас права зона доброг провода. Улица препуна духа старог Ниша, кафић до кафића, ресторан до хотела, почев од споменика Калчи до чувене кафане «Код Рајка» и још чувенијег специјалитета ребарца са кајмаком, смењују се у низу. Ко долази у Ниш ово место мора да осети и «окуси»...И као што рече Стеван Сремац у делу «Ивкова слава» по коме је снимљен и истоимени филм у Нишу: «...Ја хтедох само да сачувам веселу слику данашњег Ниша од заборавља-како протеше један Турђевдан, како мајка и ћерка заволеше, па се удадоше, па децу изродише, иначе ће све те лепе дане Нишава однети у Мораву, Морава у Дунав, а Дунав негде у бестрага и они се никада више неће вратити, баш као ни младост...»

Јужњачки дух и севдах се нигде боље не могу доживети као на југу Србије, у Нишу. Топлина јужњачког менталитета описивана је у делима познатих српских писаца, Стевана Сремца и Боре Станковића, а безусловно гостопримство у својим путописима спомињу Феликс Каниц и Алфонс де Ламартин. Најаутентичније

Сања Марић, Туристичка агенција Ласта-Ниш

Фото: Иван Алексић

Једно од најлепших је Зграда окружног начелства-Бановине у којој је током Првог светског рата заседала Скупштина Србије, затим Зграда Кабинета градоначелника Ниша са неокласицистичким фасадама. У архитектонски највреднија здања убрајају се зграде Официрског дома, Поште, прве нишке Гимназије, Нишког Народног позоришта, где је за годишњицу брака краља Милана и краљице Наталије изведена представа «Синђелић». Здравство је такође било уздигнуто на висок ниво, о чему сведочи постојање првог санаторијума по европским стандардима Црвеног крста, чији власник је био Драгутин Петковић, деда нашег архитекта Миленка Петковића. У то време саграђена је пивара, циглана, рафинерија шпиритуса, радионица за одржавање возног парка. Богато наслеђе града посетиоци могу упознати у Народном музеју, где се налазе остаци паганских храмова, римски новац и повеље, камене фреске, средњовековни накит, копија портрета цара Константина, Јупитерова статуа и портрет царице Теодоре/Еуфимије. Омиљена дестинација туриста у центру града су и ранохришћанске базилике са фрескама. Један од најлепших украса града је «Чаир», парк импресивне величине са аутентичном вегетацијом топола, јабланова, платана и богатством спортско-рекреативних садржаја. Парк се налази у ужем језгру града, а уз парк бројни кафићи, где Нишлије радо уживају у поподневној кафи. На шестом километру североисточно од града је Кула на Чегру посвећена ресавском војводи Стевану Синђелићу и српским устаницима који су у Бици на Чегру, 31. маја 1809. године изгинули у страшној експлозији, након што је војвода Синђелић пуцао из кубуре у подземни магацин барута, јер помоћ није стизала ни са једне стране, а непријатељ је био далеко бројнији. После тога на Чегру је лежало 16.000 Турака и 4.000 Срба. Револтиран тим стравичним призором, Хуршид-паша је издао налог да се на «Цариградском друму», као опомена српском народу, сазида Пеле-кула од 952 лобање српских јунака, погинулих на Чегру, од којих је до данас сачувано 58. «Нека Срби чувају овај споменик! Он ће њихову

децу учити колико вреди независност једног народа, показујући уз коју цену су је њихови очеви платили», записао је Алфонс де Ламартин у књизи «Пут на Исток». Велика страдања Ниш је доживео у Другом светском рату, о чему сведочи концентрациони логор на Црвеном крсту и меморијални парк «Бубањ», где је стрељано око 15.000 људи, као и НАТО агресија 1999. године. После Другог светског рата био је препознатљив по развијеној електронској индустрије, индустрији дувана и добром стандарду грађана. Недалеко од центра града, на општини Медијана налази се прекрасни Саборни храм, који доминира градом, као грађевина ванредне лепоте, урађена у мешовитом, српско-византијском, романском-византијском, исламском, ренесансном и западно-барокним стилем.

На пола пута ка Нишкој Бањи налази се једно од највећих античких налазишта у Србији, Медијана, која на упечатљив начин говори о значају града Ниша у Римској империји, када је био војни, трговачки и административни центар. То је задужбина цара Константина из 3. века, саграђена као луксузни комплекс на 40 хектара површине, са велелепним летњиковцима, пратећим вилама и другим објектима за уживање, као и житницом, водоторњем, некрополама и верским објектима. Комплекс је богато украшен мозаицима, лепо обликованим скулптурама и вртovima. Најрепрезентативнији објект била је Царска вила са подним мозаицима од 945 м². Медијана је била повремено Константиново боравиште. На путу ка Истоку у њој су одседали римски цареви и њихове породице и током опоравка користили лековите воде из Нишке Бање са којом су аквадуктима снабдеване терме лењиковаца. У пуном сјају живела је све до доласка Хуна, 441. године. Данас је такође културно добро од изузетног значаја за Србију. На Медијани су пронађени и најстарији остаци цркве са великим мозаиком Христовог монограма и и крстионицом из 4 века за коју кажу да је најстарија у Европи. Ниш је у 4. веку постао значајан епископски центар. Од тада до данас у Нишкој епархији саграђене су многе цркве које заузимају значајно место у Српској

православној цркви. Нишлије су достојни наследници Миланског едикта. Цару Константину и царици Јелени посветили су цркву, градску славу, манифестацију. Константиново име

ЛАСТА У НИШУ

Ласта у Нишу присутна је већ дуги низ година, као поуздан партнер који грађанима пружа квалитетну услугу у међуградском и међународном саобраћају, као и туризму. Представништво СП Ласта-Ниш једно је од најуспешнијих представништава на тржишту Србије. Грађани са великим задовољством овде долазе да купе карту за Париз, Херцег Нови, Прокупље или било коју дестинацију у Европи, Србији и региону до које возе Ластини аутобуси. Према речима Оливере Величковић, шефа представништва, путницима се пружа и услуга путног осигурања, као и могућност куповине авио карата и туристичких аранжмани. У Нишу послује и Туристичка агенција Ласта-Ниш, која грађанима такође пружа широк спектар услуга у области туризма и превоза путника.

носи нишки међународни аеродром, спортски клубови... У част 17 векова Миланског едикта-Константину су подигли обележје поред моста на Нишави, са стубовима прорезаним у облику Христовог монограма... Јубилеј Миланског едикта славили су и пре 100 година, у знак сећања на тај велики дан поставили спомен обележје.

Ниш је надалеко препознатљив по лепим манифестацијама. Традиционално је домаћин Међународног Сајам туризма, фестивала глумачких остварења домаћег играног филма «Филмски сусрети у Нишу», затим Хорских свечаности, «Нишвила»-интернационалног џез фестивала, концерата Нишког симфонијског оркестра. Недавно је угостио учеснике међународног фестивала фолклорних група српске дијаспоре. Захваљујући богаству туристичких и културних садржаја, као и врхунској промоцији Туристичке организације Ниша, постао је омиљена дестинација туриста из многих земаља света.

Мика Субошић

КАРАЂОРЂЕВИЋИ ПОЧИВАЈУ У СРБИЈИ

Један од најзначајнијих догађаја који је побудио велику пажњу српске јавности и целе српске нације у овој години био је пренос земних остатака последњег југословенског краља и чланова краљевске породице. Тим поводом организована је државна сахрана. Краљ Петар Други, краљица Марија, краљица Александра и краљевић Андреј сахрањени су 26. маја у цркви Светог Ђорђа на Опленцу. До последњег коначишта Карађорђевиће је испратио престолонаследник Александар Други и принцеза Катарина, државни врх Србије и Српске православне цркве, чланови краљевских породица из целог света, амбасадори из великог броја држава, као и 3.000 других угледних личности из земље и иностранства. Високе достојанственике Српске православне цркве на сахрану је возила Ласта.

Земни остаци последњег југословенског краља, његове мајке, супруге и брата положени су у крипту Цркве Светог Ђорђа, у породичну гробницу Карађорђевића. Тиме је испуњена њихова жеља да почивају у својој земљи, а и жеља многих грађана који су уз дужно поштовање до последњег коначишта испратили Карађорђеове потомке.

Државној сахрани, поред потомака Карађорђевића, присуствовали су председник Србије Томислав Николић, премијер Ивица Дачић, председник Републике Српске Милорад Додик, представници бројних светских владарских породица, дипломатског кора, црквених и верских заједница, српски министри и посланици и угледне личности јавног живота.

Церемонија је почела Светом саборном архијерејском литургијом, коју је уз саслужење владика Српске православне цркве, служио патријарх Иринеј. За време литургије синови

престолонаследника Александра, принчеви Петар, Филип и Александар, на ковчег краља Петра Другог положили су круну, скиптар, шар и дијамантску сабљу краља Петра Првог (Ослободиоца).

Говорећи о Карађорђевићима, патријарх Иринеј нагласио да је преносом њихових земних остатака отклоњена велика историјска и људска неправда. "Сада је воспостављена правда, испуњена је њихова животна жеља да ако нису могли да живе у својој земљи, бар почивају у њој", рекао је српски патријарх.

По завршеној церемонији, високи достојанственици Српске православне цркве из Карађорђевог Топола вратили су се у Београд Ластиним аутобусом. За безбедну и удобну вожњу, Александар Маторчевић, возач ПО Ласта за међуградски и међународни саобраћај, добио је похвале од Његове Светости, Патријарха српског, господина Иринеја.

Похвале су биле препорука да Александар буде ангажован и на следећој вожњи, 30. маја, за потребе Епископа Српске православне цркве на челу са Његовом Светости Патријархом српским, Иринејом. до Клуба посленика у Толстојевој улици у Београду, где су високи достојанственици Српске православне цркве имали званични сусрет са члановима Клуба. Пре поласка, патријарх Иринеј се радо одазвао нашој молби да га фотографишемо испред Ластиног аутобуса, изразивши при том захвалност Ласте за подршку коју пружа Српској православној цркви.

Б. П. и М. С.

Дарко Иванковић НАЈБОЉИ АУТОМЕХАНИЧАР

На Шеснаестом такмичењу возача и аутомеханичара Београда, одржаном 01. јуна, најбољи је био Ластин аутомеханичар Дарко Иванковић, који је по пети пут на овом престижном такмичењу освојио прво место. На градским такмичењима Дарко је до сада учесовао седам пута и на сваком постигао одличне резултате и успешно промовисао предузеће из којег долази. Поред пет освојених пехара за прво место, у Дарковој колекцији налазе се и два пехара за друго место. На републичком такмичењу учествовао је само једном и освојио друго место. На Друмаријади такође, само једном и освојио друго место. Дакле, Дарко се са такмичења у Ласту никада није вратио без пехара.

У првим утисцима са овогодишње манифестације, рекао нам је: "Такмичили смо се у склапању ручних вентила. Конкуренција је била изузетно јака, поред аутомеханичара из београдских јавних предузећа и аутопревозника, учествовале су колеге из других градова Србије, као и из Словеније. Такмичили су се са великим ентузијазмом и показали висок ниво умећа и брзине у склапању делова. Ово је моја најдража победа, јер сам у веома јакој конкуренцији успео да оправдам указано поверење и достојно презентујем рено-

ме, стручност и професионалност са којом послује наша компанија."

Дарко је у Ласту дошао са 18 година, 1998. године, по завршеној средњој машинској школи. Искуство је градио уз најбоље Ластине мајсторе, али је стручна знања стицао и учећи самостално. Завршио је пети степен саобраћајне школе-субспецијализацију за послове механичара. Послови механичара-специјалисте поверени су му на агрегатном одељењу, где се врши ремонт и склапање делова агрегата на возилима. Превасходно се

бави пнеуматиком. Пословођа овог одељења Станимир Перић, успешне резултате образложио је речима: "Дарко ради у одељењу где се врши ремонт свих агрегата за све пого-не СП Ласта. Најтеже и најзахтевније послове поверавамо управо њему. Дарко је будућност Ласте. Најбољи је!"

На свечаној додели награда Дарков победнички пехар колеге из Ласте прославили су у највећој радости и атмосфери која је задивила све учеснике ове манифестације.

Мика Субошић

ШЕСНАЕСТО ТАКМИЧЕЊЕ ВОЗАЧА И МЕХАНИЧАРА

Учесници су били такмичари из београдских предузећа, Новог Сада, Пожаревца, Великог Градишта и Љубљане, чиме је ова манифестација добила државни, али и интернационални карактер. Својим присуством надметање најбољих за воланом и у склапању делова увеличали су и представници Удружења возача Црне Горе и Удружења возача Војводине, Удружење возача Словеније, а подршка је стигла и од Удружења градских и комуналних предузећа из Сарајева. Најуспешнији били су домаћини из ЈКП „Београд-пут“.

Организатор манифестације посвећене управљању четвороточкашима било је Удружење возача града Београда, а домаћин и покровитељ Јавно-комунално предузеће „Београд-пут“. На овогодишњем такмичењу Београд су представљала предузећа: ЈКП

„Београд пут“, ЈП ПТТ Саобраћаја „Србија“, ЈКП „Градска чистоћа“, ЈКП „Београдски водовод и канализација, СП Ласта и СП Ластра. Словенију је представљала екипа „Звезда Зшам Спозеније“–ЉПП, а учествовале су и екипе ЈГСП „Нови Сад“ и Удружење возача Велико

Градиште. Добродошлицу гостима пожелео је **Горан Алексић**, генерални директор ЈКП „Београд-пут“ речима: „Задовољство је бити домаћин овог престижног такмичења које има добру традицију и значајан допринос у подизању општег нивоа безбедности. Свим

такмичарима желим пуно среће и добре резултате. Нека победи најбољи."

Војислав Ђоровић, председник Управног одбора Удружења возача и механичара Београда нагласио је да је циљ овог такмичења унапређење безбедности, ширење саобраћајне културе, међусобно уважавање свих учесника у саобраћају, као и стручно усавршавање возача и аутомеханичара из јавно-комуналних предузећа.

По успешно положеним тестовима из познавања саобраћајних прописа, возачи Б, Ц и Д категорије изашли су на полигоне и надметали се у више дисциплина: предњи браник, слободан пролаз, дубинска гаража, предња

осовина, бочна гаража, додир лопте, слалом уназад, задњи точкови у круговима итд. У Б категорији равноправно су се такмичили припаднице лепшег пола и мушкарци. За регуларност била је задужена саобраћајна полиција града Београда. Такмичење је протеколо у доброј атмосфери, била је то ревија врхунске спретности, брзине и вештине управљања воланом.

После напорног дана у „Дому гарде“ организована је свечана вечера и додела награда, пехара и признања најбољима. Најуспешнији били су такмичари ЈКП „Београд-пут“ са освојених 10 пехара, на другом месту је ГСП „Београд“ са 7. Ласта је освојила 2 пехара. Први пехар за прво место освојио је Дарко Иванковић,

аутомеханичар, а у екипном такмичењу у Д категорији треће место освојили су: Драган Андрић, Драган Марић, Милован Јокић и Дарко Иванковић. Најбољи резултат у појединачном такмичењу у Д категорији остварио је Драган Андрић који је био четврти, а у Б категорији Милица Игњатовић, која је такође заузела четврто место. Вођа женске екипе у Б категорији била је Јелена Јовановић, а вођа мушких екипа Душко Гвоздић. На крају свечане вечери, господин Милан Печник, председник Удружења возача Словеније позвао је учеснике да посете Словенију и да са собом понесу дух добре такмичарске традиције.

Мика Субошић

РАСКОШНА ЛЕПОТА СРЕМСКЕ РАВНИЦЕ

Организациона јединица Клуба пензионера СП Ласта из Београда приредила је 25. маја још један у низу предивних излета за 70 чланова Клуба из Београда и Смедерева. На излету су посећене најзначајније културно-историјске знаменитости и туристичке дестинације у Шиду, Адашевцима, Сремској Митровици, Моровићу и Засавици.

На пут ка сремској равници чланови Клуба кренули су у традиционално добром расположењу, уз звуке хармонике и чувене песме: „Диван је кићени Срем“, „Широк Дунав раван Срем“, „Има један кућерак у Срему“... Песме су биле дивна увертира за сусрет са блиставом колекцијом од 417 слика Саве Шумановића, са којом се најбоље може разумети лепота живота у овим пределима. Поред пејзажа, у Галерији Саве Шумановића у Шиду налазе се и многа дела са представама женске лепоте, ту су „Купачице“, „Берачице“, а и реплика „Пијаног брода“, за који се сматра да је прво дело модерног српског сликарства. Из Галерије пут је водио до Меморијалног комплекса „Сремски фронт“ у Адашевцима, где су се пензионери поклонили сенама 13.000 бораца НОБ-а, Црвене армије, италијанских партизанских одреда и Бугарске отаџбинске народне армије. У Сремској Митровици посетили су остатке античког града, који је био један од четири престонице Римског царства и родно место седам римских императора. Затим је уследио одлазак у Моровић, огроман шумски комплекс са ловиштима који се простире на 18.000 хектара. У комплексу Војне установе „Моровић“ пензионери су уживали у амбијенту прелепих храстових шума, у исконском миру и дугим шетњама. Ту се налази Титова вила „Срна“ коју он никад није посетио, као и угоститељски објекти са одличном услугом. Последња дестинација на овом путовању била је Засавица, где су пензионерима добродошлицу домаћини пожелели са домаћом шљивовом ракијом, хлебом са машћу и стиховима сремских

народних песама: „Сремац је Сремац из винског или свињског/Ал одвајкада посебна фела.... У етно ресторану организован је свечани ручак са чувеним засавичким специјалитетом, гулашом од мангулице. Богатство специјалног резервата природе „Засавица“ којег чине 670 биљних врста, 231 врста птица, 20 врста риба, ...сисара, међу којима се налазе ендеми, попут алдовранде, умбре, водене коприве, орла белорепана, пензионери су упознали на возњи туристичким бродом реком Засавицом и у самом комплексу где се налазе мангулице, подолско говедо, дивља коза.... Излет је протекао у ванредно лепој атмосфери, уз обиље песме и музике, анегдоте и сећања на протекла времена. Организован је уз стручну пратњу водича и са два аутобуса.

Чланови Клуба пензионера инђијског огранка у протеклом периоду реализовали су 2 излета. У априлу су посетили Овчарско-кабларске манастире и Горњу Трпечу, а 21. маја планину Тару, манастире Рачу и Добрун, као и Вишеград.

М. Субошић

ОБИЛАЗАК ФРУШКОГОРСКИХ МАНАСТИРА

Серију пролећних излета Удружење пензионера СП „Ласта“ наставило је 30. маја, када су се два аутобуса са око 95 чланова упутило ка Фрушкој гори. Током целодневног излета, пензионери су обишли манастире Гргетег, Крушедол и Ковиљ. Посетили су и неколико верских и културних објеката по којима су Сремски Карловци познати, а онда се запутили ка дунавској обали где су у ресторану хотела „Дунав“ уживали у специјалитетима њихове кухиње.

По програму излета прво су посетили Манастир Гргетег, чија црква је посвећена Св. Николи. У храму се налази и чудотворна икона Богородице „Тројеручице“, најзначајнија икона

српског народа, због које овај манастир походе многобројни ходочасници. Учесницима овог излета, не мање значајан био је и манастир Крушедол, задужбина последњих српских деспота у Срему-Бранковића. У манастирској крипти сахрањен је и краљ Милан Обреновић. Посебно велико интересовање пензионера побудио је манастир Ковиљ, смештен на ободу благородне бачке равнице, недалеко Новог Сада. Подигнут је у част Светих арханђела Михаила и Гаврила, који се слави 26. јуна. По предању на том месту где је подигнут манастир, измирили су се угарски краљ Андреј II и српски краљ Стефан Првовенчани. У томе је посредовао Св. Сава, који је снагом

речи упућених истовремено угарском краљу и свом старијем брату, успео да преобрати Андреја од освајачких намера. Овај манастир, сведочанство је успостављеног мира, симбол је помирења, али и апел за мир свим људима. Данас је духовно уточиште великог броја, нарочито младих људи.

На овај излет били су пензионери из свих подружница Ластиног система, а аутобусе су им обезбедиле ПО Обреновац и ПО Младеновац.

фото: Д. Братић / текст: Б. Пејовић

БОГАТО НАСЛЕЂЕ РИМСКОГ ЦАРСТВА У СРБИЈИ

Година свехришћанске радости 2013 у Србији, обележава се низом духовних и световних догађаја и манифестација. Државни пројекат „Милански едикт 313-2013“ подржало је неколико српских компанија и поједине стране Амбасаде. Незаобилазан партнер када је у питању организовање свих великих догађања и значајних манифестација у Србији је Ласта. Тако је било и за ову велику хришћанску светковину, за коју је Министарство културе РС ангажовало Ластине аутобусе. Манифестације које су се овим поводом одржале биле су: Изложба и опера Аида у Виминацијуму, Музичко-сценско дело „Константинус-Магнус“ и свечано извођење Девете Бетовенове Симфоније у Нишу. За потребе превоза новинара, учесника, публике и гостију ангажовано је до 12 аутобуса по манифестацији.

У оквиру државног програма обележавања 17 векова Миланског едикта, председник **Томислав Николић** у присуству бројних званица, представника дипломатског кора и посетилаца, 18. маја у Римској вили археолошког парка Виминацијум свечано је отворио изложбу „Константин Велики и Милански едикт 313“ – Рађање хришћанства у римским провинцијама на тлу Србије“

„За ово време када се боримо за опстанак свог народа на Косову и Метохији, када нам се чини да је можда теже него икада, Конфучије је написао: Наша највећа слава није што никада нисмо пали, већ што смо устали сваки пут када паднемо. Налазимо се на месту које нас подсећа на Константина Великог у његову славу прошлости смо и ми део.“ – рекао је Томислав Николић и додао да је мислећи несвесно и на ово време у кому грађимо савремену државу равноправних грађана, Константин Велики обзнанио начела толеранције и мира прогласивши хришћанство дозвољеном религијом.

Поводом обележавања 17 векова од доношења прогласа који је за циљ имао успостављање религиозне толеранције унутар римског царства, Народни музеј у Београду реализовао је изложбу са жељом да на сликовит начин представи доба римског царства на простору данашње Србије. У доба касне антике на тлу балканских провинција одиграли су се пресудни догађаји који су обликовали историју Римског царства, а археолошки предмети откривени на нашим просторима незаобилазно су сведочанство за проучавање и сагледавање историје читавог царства. Аутори изложбе сачинили су избор од 180 експоната од којих се највећи број чува у збиркама Народног музеја у Београду. Захваљујући изложби Константин Велики и Милански едикт, посетиоци ће бити у прилици да се у Виминацијуму, Народном музеју у Београду и Нишу сусретну са репрезентативним археолошким налазима који представљају најаутентичнија сведочанства о епохи која предходи времену Константина Великог, периоду његове владавине али и вредном наслеђу првог хришћанског цара. Предмети из ове вредне музејске колекције били су разврстани по сегментима култура, војске и свакодневног живота римске државе. Посебно место заузимале су и бисте римских царева које су поређане у низу окруживале портрет Константина Великог, који је у централном делу осветљен рефлекторима, симболично истакнут као повод и разлог цело-

купног догађаја.

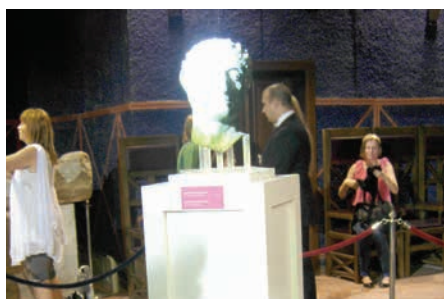
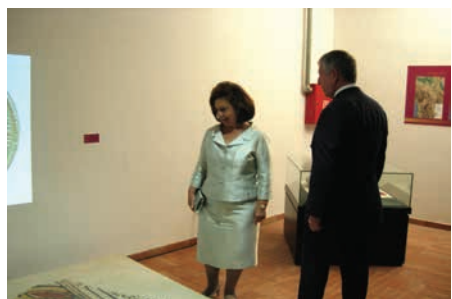
Бојана Борић – Брешковећ, директорка Народног музеја у Београду, нагласила је да се ради о изложбеним предметима међународног значаја без којих велики светски музеји не би могли да представљају Константиново доба.

Поред председника Србије и дипломатског хора, свечаном отварању изложбе присуствовали су и председник Републике Српске, Милорад Додик, амбасадори Француске, Велике Британије, Италије, Палестине, министар спољних послова Иван Мркић, министар рударства и енергетике Милан Бачевић, ЊКВ Александар Други Карађорђевић и многе друге угледне званице.

Миомир Кораћ, директор археолошког парка Виминацијум, нагласио је да је много година рађено да би Виминацијум овако изгледао:

„Овај дан треба да се памти јер обележавао 1700 година Миланског едикта. Морам да вас подсетим да је 1913. године после Балканских ратова обележено 1.600 година Миланског едикта. Ова светска изложба по свим мерилима: по каталогу, окупљању стручњака, експонатима које имамо.“ – рекао је Кораћ изразивши наду да ће изложбу видети свет.

Свечаност у Виминацијуму привукла је велику пажњу јавности. Чекало се дуго у ред за улазак на изложбени простор.

ОПЕРА АИДА НА ОТВОРЕНОЈ ПОЗОРНИЦИ

Опера „Аида“ Ђузепеа Вердија, изведена је 18. маја у реконструисаном Римском амфитеатру, први пут у историји српске опере под отвореним небом у Виминацијуму- престоници некадашње римске провинције Горње Мезије. Преко 2.000 посетилаца, уживало је у гранди-

озном оперском спектаклу, у извођењу првака српске оперске сцене и италијанских оперских звезда. Главну улогу тумачила је првакиња београдске опере Јасмина Трумбеташ-Петровић, а улогу египатског војсковође Радамеса тумачио је Франческо Анила, док је Елио Фабиан дочарао лик заробљеног етиопског краља Амонасра.

Присутнима се пред извођење Аиде обратио амбасадор Италије Армандо Варикио, домаћин вечери, који је истакао да јубилеј 1700 година Миланског Едикта, додатно „спаја и зближава“ Италију и Србију.

„Аида је као створена да буде изведена у

Виминацијуму, локалитету који додатно спаја две земље, јер је Виминацијум део римског наслеђа“ – истакао је амбасадор. Опера његовог великог сународника чија се 200 годишњица обележава ове године у свету, као створена је да буде изведена у Виминацијуму.

Амфитеатром Римске арене ширио се мирис сибирског кедра, од ког је урађена реконструкција. Ведрa мајска ноћ и важност догађаја, унели су невероватну уметничку снагу у извођаче који су са великим жаром тумачили своје улоге. Врхунска расвета, сценографија, стилизоване архитектуре старог Египта - место радње опере Аида, дочарали су видео бимови, ласери, који су стварали циновске пројекције детаља оригиналних цртежа и фресака из староегипатских пирамида.

Опера препуна емоција, љубави, страсти, љубоморе, снажна драма заљубљене еги-

патске принцезе Амнерис, њене супарнице робиње Аиде, египатског војсковође Радамеса, извођачки и сценски веома захтевна, изведена је врхунски, професионално на сцени која може да се мери са најлепшим светским сценама на отвореном. Све је изгледало моћно и са изван-

редним уметничким надахнућем.

Изложби и опери присуствовали су бројни страни новинари који су специјално овом приликом дошли у Србију. Они су ишли путевима римских императора и нису крили одушевљење културним наслеђем наше земље. Манифестацијама у Виминацијуму присуствовали су: британски Гардијан, један од најјачих археолошких светских магазина, часопис Индипендент, канал ББС Хистори, француски часописи који прате културу и религију, као и многобројни новинари из Италије, Словеније, Турске, Русије.

МУЗИЧКО-СЦЕНСКО ДЕЛО „КОНСТАНТИНУС МАГНУС“

На дан Светог цара Константина и царице Јелене 3. јуна, градске славе Ниша у оквиру обележавања јубилеја Миланског едикта, на летњој позорници Нишке тврђаве изведен је мултимедијални спектакл „Константинус Магнус“. У фантастичном епском спектаклу

подељеном на 15 целина, кроз музику и покрет обрађени су сви аспекти живота цара Константина Великог.

Концерт неокласичне музике ауторски је рад Александра Сање Илића. Трајао је гото-

во 2 сата, а публика је испунила до последњег места позорницу Нишке тврђаве и уживала у несвакидашњем доживљају. На концерту је учествовало преко 200 извођача ансамбла, којег су чинили симфонијски оркестар, балет и хор Народног позоришта, група „Балканика“ и соли-

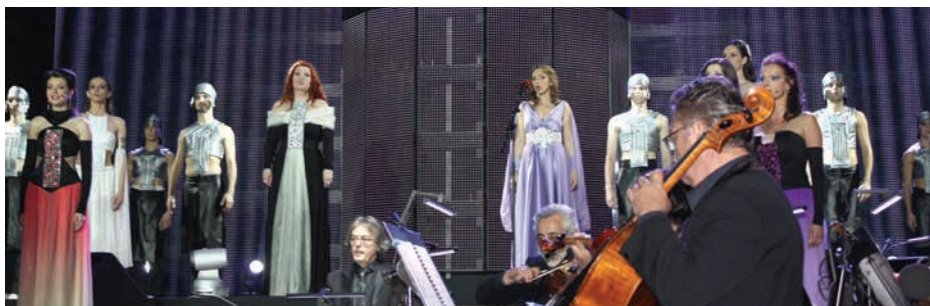

сти међу којима је и Сузана Шуваковић – Савић.

Пре почетка спектакла присутнима се обратио амбасадор Турске **Мехмет Кемал Бозаи**, који је поручио да земље као што су Турска и Србија које су колевке цивилизације и поносни наследници богате мултикултуралне и мултирелигијске коегзистенције треба да буду на челу, као заговорници универзалних вредности које окупљају народе и цивилизације.

Документ на који је печат ставио цар Константин Велики- указао је амбасадор- омогућио је свакоме да исповеда веру коју жели. „У свом Ахиднаме документу, који је предао хришћанским свештеницима султан Мехмед је омогућио исту племениту ствар“, рекао је Бозаи.

На улазу у тврђаву госте су дочекивале весталке (богиње Весте-чуварке вечног пламена, огњишта и живота) и римски легионари у аутентичним ношњама из римског периода.

ДЕВЕТА БЕТОВЕНОВА СИМФОНИЈА У НИШКОЈ ТВРЂАВИ

Нишка публика уживала је у још једној манифестацији у оквиру програма прославе јубилеја Миланског едикта, у маестралном извођењу најмонументалније Бетовенове Девете симфоније. На летњој позорници у Нишкој тврђави, под диригентском палицом Сузана Костић, здружено су наступили Оркестар Факултета уметности, Нишки симфонијски оркестар, више нишких и један београдски хор. На позорници за 330 музичара, извођење непролазног дела немачког класика била је велика одговорност и изазов, али за публику која је попунила амфитеатар до последњег места ово је био заиста несвакидашњи празник класичне музике. Чувена Бетовенова симфонија састоји се од четири велика става, од којих су прва три инструментална, док у четвртм Бетовен уводи квартет вокалних солиста и велики мешовити хор. Велико финале Девете симфоније, „Ода радости“ проглашена је химном Европске уније.

„Част је сваког музичара да изводи Бетовена, јер он вас узнесе и понесе и то све до Универзума. Мислим да смо сви заједно вечерас послали поруку да смо заиста велики, моћни, радосни и једнаки“ – рекла је Сузана Костић, диригент након овог концерта.

Домаћин вечери био је немачки амбасадор Хајнц Вилхелм, који се обратио присутним гостима уз речи задовољства што је у прилици да подржи овакву манифестацију.

„Сви ће људи браћа бити, централно је место Девете симфоније“ – казао је Вилхелм и додао да је „толеранција суштински елемент симфоније, као што је толеранција била основна идеја Миланског едикта, чији јубилеј ове године сла-

вимо“. Он је још рекао да је Бетовенова Девета симфонија изабрана као европска химна и да ниједна друга симфонија не представља тако јасан симбол јединства народа у њиховој разноврсности, а истовремено опомену народима да негују узајамно поштовање и толеранцију.

Немачка амбасада је помогла одржавање овог музичког догађаја за коју је издвојила 1,1 милион динара.

Градоначелник Ниша **Зоран Перишић** на самом почетку поздравио је присутне и поручио, да су отворена врата свим гостима који желе да посете Ниш и да је из Ниша послата порука мира и толеранције. Нишлије су у свим до сада одржаним манифестацијама поводом јубилеја Миланског едикта, сасвим сигурно показале и Србији и свету, висок ниво музичке, позоришне и опште културе, а изнад свега срдачност и гостољубивост. Самим тим, трагови Великог римског царства на овом простору вечно ће трајати.

Б. Пејовић

ПОНОСАН САМ НА ФИЛМОВЕ

Са Тихомиром Станићем разговарали смо у «Српској кафани», непосредно после светске премијере «Фалсификатора» на београдском ФЕСТ-у. Тика је био срдчан, непосредан и неуморан у телефонској комуникацији са медијима, дистрибутерима, људима из света филма који су га опседали и упућивали честитке за успешне премијере и огромно интересовање публике у Београду, Нишу, Крагујевцу, Бањалуци..

Причу о „Фалсификатору“ почео је спонтано: Одрастао сам у породици где је било нас петорица браће. Од материјалних добара отац нам ништа у наследство није оставио, али је оставио ту могућност да о њему снимимо занимљив филм. Снимили смо филм, реакције публике су дивне и изгледа да ће нас наш тата, после двадесет година смрти, спасити од дугова у које смо пали радећи филмове. То су филмови са којима смо почели стварати кинематографију Републике Српске. У посао смо ушли пуним срцем, од Министарства културе Републике Српске подршку смо имали повремено, а било је и таквих периода када подршка није стизала ни са једне стране. На срећу, изгледа да ће проблеме решити тата, пружили смо му шансу и он ју је искористио.

Да ли су вам сећања на оца помогла да боље припремите улогу?

Отац и ја имамо генетску сличност. Сећам се догађаја из детињста, али их се много боље сећа мој брат. Он је такође радио на филму и са мном активно учествовао у припреми улоге, као и улоге за истоимену представу, коју

Глумац и продуцент Тихомир Станић годинама одушевљава позоришну и филмску публику, нижући продуцентске и глумачке успехе. Његов ванредни таленат и искуство препознат је на међународној сцени и крунисан престижном наградом за најбољег глумца на филмском фестивалу „Фантаспоа“ 2012. године за улогу у филму „Непријатељ“. Свако ново остварење Тики доноси и нову енергију. Ове године обрадовао нас је новим филмом „Фалсификатор“, који је продуцирао и у ком игра главну улогу.

сам играо пре три године. Задовољство је било радити са великим редитељем, Гораном Марковићем. У креирању улоге и грађњи лика он полази од глумца и заједно са њим дође до решења. У овом послу сам тридесет година, увек ми је било тешко радити са редитељима који имају унапред смишљене захтеве. Увек сам им говорио: „Кажите ми шта је добро по вашим критеријумима, па ћу у том правцу да радим све.“ Тешко је разликовати добро од зла. Народна мудрост каже: „Пут за пакао је поплочан добрим намерама“. Заиста је тако. Човек некад из најбољих намера уради нешто лоше и направи штету некоме. У «Фалсификатору» има једна реплика кад наш јунак Анђелко излази из затвора, а један му ИБ-овац каже: „Е, немој више, молим те, да нас браниш, да нам помажеш, јер ћемо настрадати још горе.“ Тај јунак у првом делу филма бави се фалсификовањем диплома и то ради из добротине, а затим пада у затвор, где се налазе сви представници овог зла које се десило и које је уништило нашу дивну земљу: усташки терористи, исламски фундаменталисти, један убица-представник нашег народа. Неко је питао: „Како се осећа Анђелко међу тим злим људима?“ Одговор на ово питање зависи од тога каквим очима гледате на свет. Ако гледате очима које су далеко од сваког зла, онда ти људи нису зли, они имају неке проблеме, имају неке мане, имају неке околности које су их довеле до тога и онда их ви разумете.

Како сте ви задовољни учинком филма «Турнеја»?

Поносан сам на филмове које сам снимао. Постојала је заблуда да је „Турнеја“ антисрпски филм и да српску страну не приказује у добром светлу. Тај филм је донео доста друштвеног добра Републици Српској. Добио је 30-40 светских награда. Омогућио је да светски медији по први пут пишу о ратним догађајима из деведесетих година као догађајима грађанског рата, иначе, у свим другим случајевима о њима су

писали као агресији Срба на Босну. Надам се да ће се ускоро пред публиком наћи и мој следећи филм «Топ је био врео», који као и «Фалсификатор» представља део припрема за снимање филма о Јасеновцу.

Одиграли сте око деведесет позоришних улога, од којих највећи број у Атељеу 212. Какав значај има ово позориште за нашу културу?

Колико је значајан Атеље 212 за нашу културу и друштво најбоље се могло видети пре пар година када смо славили јубилеј. Ту су били писци са крајње левице и крајње деснице. Ту су били сви идеолошки, етички и естетски антиподи, сви заједно на истом месту. То је Атеље 212. Основан је као позориште свих глумаца. Кад сам био млад глумац могао сам да пређем у многа друга позоришта, али сам остао овде, јер сам прихваћен срдечно, као и сви други глумци. Ми то морамо чувати. Поносан сам што сам у Атељеу 212 уградио неколико својих улога. Публика воли Атеље 212, а нама глумцима то прија и знамо то да ценимо.

Били сте уметнички директор Народног позоришта Републике Српске. Да ли сте унели неке новине у рад тог позоришта?

Сматрао сам да глумачки ансамбл Народног позоришта Републике Српске пуно тога може да научи од наших великих глумаца као што су: Светлана Бојковић, Петар Краљ, Ђуза Стоилковић, Миша Јанкетић... Пружио сам му такву прилику. Једна од првих представа била је «Госпођа министарка» са Светланом Бојковић. Уметнички директор Народног позоришта Републике Српске био сам две године, већу satisfакцију добио овде у Београду него у Републици Српској, јер овде се позориштем баве озбиљнији људи и позоришни живот је развијенији.

Мика Субошић

ГАВРАНИ СУ ПОЛЕТЕЛИ

Један од најпризнатијих српских сликара у свету, Владимир Величковић, поново је београдској публици приредио величанствену изложбу, којом је на упечатљив начин представио савремену цивилизацију, њене опасности али и изазове. Изложба „Гаврани“ отворена је 23. маја у Галерији Српске академије наука и уметности и представља пресек његовог деценијског рада. Поставку чине 38 слике и 3 скулптуре. Такође, и у Музеју „Цептер“ била је организована изложба цртежа и колажа овог славног сликара. Владимир Величковић је човек историјског и планетарног значаја, чија велика дела красе многе светске музеје

После успешних изложби у престижним музејима Француске, у Тулузу и Марсељу, Величковић је своје радове представио и београдској публици. Својом поставком суочио се са проблемима савремене цивилизације и одговорио импозантним сликарским делима. Изложио је серијал слика-пејсажа инспирисан гавраном. На овим сликама гаврани су полетели, док су на претходној изложби, 2002. године били на земљи. „То је промена концепта слике. Сада је гавран показао своју праву нарав, залепрао је, полетео је, и у тој својој агресивности, свом црнилу и злодуху који нас

носи, показао оно што је персонификација једне опше опасности, која се на разне начине испољава у кризама, ратовима и катастрофама. Та опасност и њена присутност је црна као гавран и опасна као његов кљун. Са том опасношћу би могли да се изборимо, али је ипак потребно доста воље, енергије, амбиције“, каже наш чувени сликар..

На сликарским платнима и даље доминира сивоплавичаста гама из шездесетих и седамдесетих година, али хладнијих тонова и према речима уметника као таква доприноси ефикасности доживљаја. Присутни су и симболи из тих година, али су и они доживели одређену трансформацију. Изложба ће у Галерији САНУ трајати до прве недеље јула.

Владимир Величковић је сликар, архитекта и професор сам је урадио план поставке за ову изложбу. На изложби је представљена и луксузна монографија-„Veličković, Peinture 1954-2013, у издању Galeri Samantha Sellem, Paris.

На светској уметничкој сцени присутан је шест деценија. О његовој слави говоре велика дела која красе многе светске музеје, јавне и приватне колекције, затим огороман број изложби на свим континентима света, многобројне награде и признања, од којих су најзначајнији чланство у САНУ, Француској академији лепих уметности и Македонској академији наука и уметности. Одликован је највишим француским признањем из области културе и уметности- Ордеом витеза легије части. Оснивач је Фонда за цртеж „Владимир Величковић“. Живи и ради у Паризу.

Мика Субошић

О цртежу

Инсистирам на томе да цртеж буде равноправан са сликом. Слика се базира на цртежу, рад у колажу се темељи на цртежу, скулптура је цртеж у три димензије.

О пејсажима

На мојим пејсажима птица је присутна од шездесетих година, она има одређен став у простору и ономе шта га чини. После деведесетих година јавио се нагорели простор са лешевима и птицама, и обновио саджај који је био у функцији тих догађаја.

О ангажованости уметника

Ово што се дешава у садашњој цивилизацији даје ми за право да наставим са тим шта сам почео. Не бих хтео да останем по страни, већ да се суочим и погледам истини у очи. То је драматична и трагична компонента друштвеног стања и о томе треба итекако говорити. Ангажованост уметника је под знаком питања.

Чак и распет Христ у грчу нема никакве шансе против гаврана

НОВА ПОГОДНОСТ ЗА ТУРИСТЕ БЕОГРАДА

Пратећи трендове европских и светских метропола, Туристичка организација Београда (ТОБ), у сарадњи са стратешким партнером Пиреус банком, омогућила је страним и домаћим туристима коришћење услуге „Belgrade City Card“ током боравка у Београду. Један од партнера ТОБ-у на овом пројекту је и Ластва, са услугом туристичког разгледања Београда из отвореног аутобуса.

Поводом тога Туристичка организација Београда, уприличила је Конференцију за новинаре која је одржана 24. маја у Старом двору и том приликом представила своју нову услугу „Belgrade city card“, која ће туристима омогућити несметано плаћање и попусте и до 50 одсто на овај вид услуге.

„Belgrade city card“ је јединствен пакет услуга обезбеђен кроз персонализовану платну картицу и водич кроз Београд, који туристима-гостима главног града омогућава бројне попусте приликом обилазака туристичких атракција,

посете музејима, позориштима, галеријама, као и коришћење услуга у многим угоститељским објектима.

Платну картицу прати брошура са описом локалитета Београда које су део туристичке понуде српске престонице. Уз атрактивне фотографије, водич пружа корисне информације о културним објектима ширег центра града, Београдске тврђаве, Скадарлије, Врачара, Аде циганлије, Новог Београда, Земунa, Авале и спортско рекреативних центара. За једноставније сналажење, сви објекти су обележени на

туристичкој мапи која се налази на крају водича.

Први пакет „Belgrade City Card“, на конференцији за новинаре свечано је уручен Милици Мандић, златној олимпијки, која Србију и Београд на најбољи начин презентује у свету.

„Поносна сам, што сам први добитник ове картице. На сваком мом спортском такмичењу промовишем свој град, а од сада ћу имати прилику да промовишем и „Belgrade City Card“ – рекла је Милица приликом доделе овог пакета.

Б. Пејовић

ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОЈЕКАТ НТО ЦРНЕ ГОРЕ И ТО СРБИЈЕ

„ОДМОР ЗА СВЕ“

У Туристичкој организацији Србије у Београду, 16. маја одржана је прес конференција на тему пројекта „Одмор за све“. Пројекат пружа могућност активирање понуде оне месеце који до сада нису били препознати као туристички, а који ће привући нове категорије туриста, посебно у периоду вансезоне. „Понуде наше двије дестинације нису конкурентне него компатибилне, те је потребно анимирати туристичку привреду да се на организован и осмишљен начин заједнички обратимо новим тржиштима“, рекао је Саша Радовић, директор НТО Црне Горе. Гордана Пламенац, директорка Туристичке организације Србије нагласила је да сарадња са НТО Црне Горе показује да се видљивост региона може подићи на виши ниво, да квалитет заједничког производа може да се побољша, и да промоција на удаљеним дестинацијама, али и у Европи може бити изузетног значаја као повезујући фактор добре сарадње на овим просторима. Имплементација овог пројекта започета је у јануару 2013. године и заједнички је спроводила Национална туристичка организација Црне Горе, Туристичка организација Србије и Дунавски центар за компетенцију.

М. С.

ДАР ЗА БУДУЋА ПОКОЛЕЊА

На позив свештеника цркве Успења Пресвете Богородице у Смедереву, господина Жељка, четири члана Иконописачке колоније-Тресије урадила су 16 икона за полијелеј. Међу члановима Иконописачке колоније који су задобили свештениково поверење био је и наш колега Светислав Манџуковић, возач ПО Ласта Смедерево. Свих 16 икона уметници су даривали цркви за Васкршње празнике. Иконе су у полијелеј постављене за Васкршњу литургију, у поноћ. На њима су представљени апостоли са Исусом Христом и Богородицом. Свештеник Жељко одушевљен је лепотом радова и ликовима светаца који на упечатљив начин изражавају светост вере и душевни мир.

За полијелеј Светислав Манџуковић је урадио 4 иконе: Матеја, Вартоломеја, Тадеја и Тому.

„То је за мене била велика част. Црква Успења Пресвете Богородице је задужбина деспота Ђурђа Бранковића из прве половине 15. века. Она се налази на старом смедеревском гробљу, уз олтарје гроб Димитрија Давидовића- оца српског новинарства, а поред цркве спомен костурница жртвама петојунске експлозије у Смедеревској тврђави. Иконама сам даривао правослање, цркву, многа будућа поколење и веома сам поносан због тога“, рекао нам је Светислав.

Светислав се иконописањем бави дуги низ година, његове иконе кра-се многе домове у Србији, Швајцарској, Бугарској, а и руске домове, што довољно говори о уметничкој вредности коју је уткао у та дела. До сада је насликао више од 250 икона и пејсажа које ради у техници уља на платну.

Омиљена тема су сеоски мотиви па је са финим сензибилитетом насликао старе сеоске куће, уоквирене колористичном атмосфером и бескрајном тишином. О једној таквој кући он већ дуго машта да је има и у стварном животу. Православље је такође неисцрпна тема и каже нам да је посебно емотивно везан за слику са патријархом и божурима. Опробао се и у апстрактном сликарству, насликао је диптих са композицијом и снажним ритмовима којима је приказан ковитац, као метафора времена у коме живимо.

У последње две године имао је изложбе икона у Историјском музеју и Центру културе у Смедереву, а ускоро и у Галерији у Смедереву. Члан је ликовног удружења Полигрос, Сабора иконописаца Србије, Удружења иконописаца-Тресије и Удружења ликовних уметника Смедерева.

Мика Субошић

НАЈСТАРИЈИ ХОР У СРБИЈИ

Прво београдско певачко друштво ове године прославља свој велики јубилеј, 160 година постојања и рада. Хор Првог београдског певачког друштва данас је најстарији хор у Србији а основан је 1853. године. Првобитно је, као хор Српског краљевског двора учествовао на церемонијама крунисања српских владара и устоличења Патријарха српске цркве. Диригенти и хороваође друштва су били најзначајнији композитори и диригенти Србије: Мокрањац, Станковић, Маринковић, Јенко, Бинички, Манојловић, Христић, ... Своје златно доба друштво је доживело током тридесетогодишњег рада најчувенијег српског композитора Стевана Мокрањца, у својству уметничког руководиоца и диригента. Под његовим руковођењем, хор је добијао најбоље критике од стране стручне јавности у земљи и иностранству, те је као такав гостовао на прослави 900 година Православља у Русији, 1888. године. Европске новине писале су, у прошлом веку, о Друштву као једном од најбољих хорова света тог времена. ПБПД је по други пут, 1988. године, гостовало у Русији, након једног века, на прослави 1000 година Православља у овој земљи, као једини страни гостујући хор.

Ово друштво са великим успехом одржава турнеје и концерте у земљи и свету. Врхунац духовне благодети Друштво је доживело на поклоничком путовању у Свету Земљу 2007. године, где је, као гост на слави Јерусалимске Патријаршије, учествовало на празничном богослужењу у Цркви Гроба и Васкрсења Господњег, као и на пријему код Јерусалимског Патријарха Теофила Другог.

Данас хор ПБПД редовно пева на свим

недељним и празничним богослужењима у Саборној цркви у Београду и под покровитељством је српског патријарха.

Хор ПБПД је неколико пута гостовао на специјалним уметничким програмима у Русији, где је имао више наступа од 2008-2010. године. На угледном Московском Ускршњем (пасхалном) фестивалу, који се 11 година заредом одржава под покровитељством Владе Руске Федерације, Патријарха Московског и целе Русије господина Кирила, овај хор је учествовао као једини аматерски хор, уз врхунске професионалне ансамбле. Одржали су концерте и у храму Христа Спаситеља, Успенском сабору у Кремљу, храму Великог Вознесења и Високопетровском манастиру. Наступали су и у московској концертној дворани "Чајковски" и угледној дворани Академске капеле, "Глинка" у Санкт Петербургу.

Председник хора је протојереј-ставрофор

Петар Лукић, старешина Саборне цркве у Београду. Уметнички руководиоца хора и диригент од 2004. године је руски диригент Светлана Вилић-Морунова, рођена је и одрасла у Санкт Петербургу. Дипломирала је на одсеку за дириговање, на Санкт Петербуршком државном конзерваторијуму „Н.А. Римски Корсаков“.

На празник Срећења Господњег, 15. фебруара 2013. године, хор Саборне цркве, Прво београдско певачко друштво одликовано је златном медаљом за нарочите заслуге у неговању и промовисању српске музичке уметности и традиције.

Хор ПБПД на фестивале и концерте широм региона и Европе путује искључиво са Ластом. Постали су и Ластини пријатељи јер већ неколико година стални су гости на слави, и за ту прилику отпевају неколико духовних песама уз чиновејство њиховог председника, господина Петра Лукића.

Бранка Пејовић

ИНТЕРВЈУ СВЕТАНА ВИЛИЋ, УМЕТНИЧКИ РУКОВОДИЛАЦ И ДИРИГЕНТ ХОРА ПБПД

СПОЈ ВРХУНСКЕ ОСЕЋАЈНОСТИ ДИРИГЕНТА И ДАРОВИТОСТИ ХОРА

Уметнички руководиоца и диригент хора Првог београдског певачког друштва је Светлана Вилић, рускиња из Санкт Петербурга. Дипломирала је дириговање на одсеку Академије лепих уметности Лењинградског државног конзерваторијума „Римски Корсаков“. Од 1987. године живи у Београду, где је свој живот посветила својој породици, музици, педагошком раду и стваралаштву. Темељно и посвећено ради на развијању уметничких потенцијала хора, доследно следећи пут врхунских српских композитора који су водили ПБПД током његовог постојања. Своју уметност је спојила са верским убеђењем, и то је за њу највећа благодет и радост. На концертима њеног хора, публика има прилику да чује и осети спој врхунске осећајности диригента и даровитости певача хора.

Поводом 160 година постојања, Првог београдског певачког друштва имали сте веом запажен концерт у Београду. Зашто је тај наступ изазвао толику пажњу?

Ове 2013. године Прво београдско певачко друштво обележава свој јубилеј

160 година од оснивања. Цела година је посвећена том догађају, и започета је концертом у Дому синдиката на дан славе Св. Василија Великог 14. јануара. Хор је наступио заједно са својим Дечјим хором, који постоји већ 10 година. Про-

грам је био ослоњен на дела српских композитора и једног руског који је још у 18. веку компоновао концерт посвећен Арханђелу Михаилу. Хор скоро од свог почетка постојања пева на литургијама и свим црквеним празницима у Саборној цркви у Београду, која је такође посвећена Арханђелу Михаилу. То је био један репрезентативан програм који је укључио и наступ дечијег хора заједно са великим хором што раније није био случај. За ту прилику пронашли смо композиције које су се последњи пут изводиле пре 100 година на прославама баш тих догађаја и годишњица Првог београдског певачког друштва. Мокрањац који је руководио хором и за које је компоновао своја дела, написао је композиције за новогодишње приредбе (1904/5/6-ту годину), тако да смо ми те композиције ујединили и направили програм за заједнички наступ Дечјег и Великог хора ПБПД. То је било велико изненађење за публику, јер се на тај начин није изводило до сада.

Хор пуно путује на фестивале и концерте по Европи. Где сте све наступали?

Пуних девет година прошло је од када сам на челу Првог београдског певачког друштва и од тада, много смо наступали у земљи и иностранству укључујући и три наступа у Русији на чувеном пасхалном (ускршњем) фестивалу, који је иначе фестивал великих уметника не само руских него и светских. Имали смо изузетну част да певамо са високо професионалним ансамблима. Наступали смо на просторима бивше Југославије: у Словенији и Хрватској, затим у Русији више пута, али и у Италији, Белорусији и Пољској. Ове године смо, на једном реномираном фестивалу духовне музике светског нивоа, који се одржавао у Пољској освојили прву награду у извођењу духовне музике и добили плакету и медаљу „Св. Кнез Константин Острошки“. То је одликовање за посебне заслуге на „Њиви“ православља. Пре тога је хор у Скупштини Србије био одликован златном медаљом за нарочите заслуге у неговању и промовисању српске музичке уметности и традиције. Председник државе Томислав Николић уручио је ово одликовање протојереју-ставрофору Петру Лукићу, председнику ПБПД.

Сви ти догађаји су допринели подстицају у раду хора и на једном вишем уметничком и професионалном нивоу. Добили смо понуду да наступимо на фестивалу београдских музичких свечаности, у октобру ове године. Од хора се очекује висок уметнички домет, а то ће бити концерт

који ће се састојати из два дела. У првом делу ће се изводити духовна музика, а у другом световна музика заснована на народној српској музици али и руској.

Хор дуго сарађује са Ластом. Како сте задовољни услугама Ластиног превоза?

Нама су највећи пријатељи људи из Ласте, јер без ваше помоћи не би могли да се крећемо и да остваримо сва ова наша гостовања по свету. Нама та путовања много значе за живот хора. Неколико последњих година искључиво путујемо Ластом, која нам додељује најбоље аутобусе, што нама јако пуно значи за удобан пут. Нека од наших путовања су доста дуга као на пример пут до Белорусије. Тај би пут био јако напоран физички и психички, јер треба издржати толико дугу трасу пута. Захваљујући врхунским стручњацима, мајсторима вожње, али и комфору тих аутобуса, пут смо заиста издржали без икаквог напора. Ваши возачи су постали чак и наши пријатељи. Они посећују све наше концерте, на којима ми наступам па чак нам дају и своје стручне коментаре. Кажем стручне јер ми смо аматерски хор, а они аматерски слушаоци. Међутим они слушају срцем, тако да тај коментар који долази из срца, сматрам га и најстручнијим.

Да ли су дела руских композитора заступљена на репертоару Вашег хора?

Наравно да изводимо и дела руских композитора, која чине значајан део репертоара нашег хора. Томе доприноси чињеница да је наш заједнички богослужбени језик-црквенословенски, основа за обе појачке традиције. Зато дела руских уметника заузимају једно посебно место на концертима хора упоредо са делима низа најзначајнијих српских композитора.

Трудим се, да се највише ослањам на српску музику, али изводимо композиције и уметника из других православних земаља, као што су то дела грчких и бугарских аутора. Настојимо да одржавамо те везе православне са другим земљама.

Коју публику сматрате најзахтевнијом?

Београдска публика има веома високе критеријуме и зато наш хор има велику одговорност када наступа у Београду. Та публика захтева врло висок квалитет извођења, јер не само да је образована већ препознаје праве вредности. Она је и захтевна у процењивању одабира музичког репертоара и самог ансамбла. Београд се налази у центру Европе, где наступају многи познати светски музичари, диригенати и солисти. Зато ова

публика има изпрофилисан музички укус. Морам признати да веома ценим мишљење београдске публике, која држи до себе. Сваки пут када наступам у иностранству, где остваримо врхунско извођење увек коментаришемо, да би волели да је тај наступ могла да чује и београдска публика.

Које концерте бисте издвојили, као посебне који ће Вам остати у сећању?

Посебно ми је остало у сећању наступ у Јерусалиму пред Гробом Господњим, кад смо певали Свету литургију, после целодневног боравка у пустињи. То је био велики концерт тј. Литургија која је свима нама остала у посебном сећању. Отац Пера (председник хора прим.аут.) који је саслуживао у поноћној Литургији на Христовом гробу, том приликом нам је рекао: „Хор као да има ауру изнад себе“. Ми смо се заиста у том тренутку, осећали уздигнутим. Такође ћемо памтити наше наступе пред публиком у Москви, када смо певали на традиционалном Московском пасхалном фестивалу. Пошто су наши наступи били у манастирима и црквама где се не аплаудира, публика је плакала од усхићења. Ја сам то могла да видим по изразима лица певача хора, како они реагују на публику приликом извођења. Били су потпуно изненађени певањем нашег хора. То је била моћна интеракција између публике и певача, а посебан утисак на руску публику оставила је српска музика. На тим наступима, већину репертоара чинила су дела српских композитора. Тада сам се изборила за највећу експресију у извођењу, тако да су нам на крају тражили ноте, што нам је и био циљ.

Наступ у манастиру Свете „Јелисавете“ у Минску, такође је био један од прелепих извођења. То је женски манастир, где се одржава сваке године фестивал православне музике. Ми смо добили највећи временски простор за наступ. Од нас се тражила не само српска световна музика већ смо певали и Мокрањчеве „Руковети“. Код мојих певача кад крену сузе, ја тачно знам шта се дешава иза мене, да се публика налази у музичкој екстази од узбуђења. За памћење су и наступи, које смо имали у Италији, где смо највеће аплаузе добили на извођење српске духовне и световне музике. Посебно ће ми остати у сећању извођење композиција у пратњи оргуља.

Од којег српског композитора посебно волите да изводите дела?

Наравно да Мокрањца узносим до неба. Он је музички интелектуалац, музички мудрац, односно Мокрањац је геније хорског стваралаштва.

Бранка Пејовић

ИЗБОРНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА НОВИНАРА СРБИЈЕ

На Златибору, у хотелу Мона одржана је 11. и 12. маја Изборна Скупштина Удружење новинара Србије. На овој скупштинској седници поднети су Извештаји о раду између две изборне Скупштини-

СРПСКО УДРУЖЕЊЕ „ЋИРИЛИЦА“ ДОДЕЛИЛО ЛАСТИ

БЛАГОДАРЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ ЋИРИЛИЧНОГ ПИСМА

На свечаности поводом годишњице оснивања, чланови Српског удружења „Ћирилица“ из Београда обележили су и своју славу, Св.Ћирила и Методија 24. маја, у препуној сали Новобеоградске културне мреже у МЗ Сава. Након пригодног програма додељена су благодарја заслужним појединцима, фирмама и предузећима која подржавају ово удружење у њиховом раду. Један од добитника овог значајног признања је и СП Ластва, а у образложењу Благодарја стоји, да је додељено за допринос и подршку на очувању српског језика и ћириличног писма.

У преподневним сатима традиционално почели су обележавање славе, најпре сечењем колача у цркви Св. Ћорђа на Бежанији, након чега је обављена Света литургија. Потом су чланови Удружења, предвођени својим председником Добрицом Ерићем, посетили Народну библиотеку и присуствовали свечаном отварању репрезентативне изложбе поводом обележавања 1150. годишњице почетка мисије светих Ћирила и Методија.

На почетку програма представљена је књига генерала Милоша Ђошана „Окупирана земља“, а затим је емитован документарни филм о нападу на српску ћирилицу, која заштиту налази само у вољи „наоружаних“ ентузијаста предвођених највећим српским живим песником Добрицом Ерићем. Овом приликом представљен је и први број часописа Удружења „Српско слово“.

Свечани део, културно-уметнички програм почео је химном **Ћирилице** коју је написао Владика Николај, а мелодију креирао Никола Зорић, у извођењу црквеног хора из храма „Св.Ћорђа“. Програм су улепшали и вокални солисти који су певали заборављене старе изворне српске песме, затим рецитатори који су надахнуто говорили стихове, фрулаши, али и гуслари од Никшића до Вуковара.

Бранка Пејовић

не: Управе УНС, Надзорног одбора, Суда части и пословању Фонда Солидарности. За наредни четворогодишњи мандат изабрано и ново руководство Удружења. Водила се и расправа о медијском законодавству, а усвојене су и измене Кодекса новинара Србије.

За председника УНС-а поново је, тајним гласањем изабрана **Љиљана Смајловић**, која је била и једини кандидат за ову функцију, а за њу је гласало 124 од 140 чланова Скупштине. Изабрани је нова Управа која броји 40 чланова и Надзорни одбор са 5 чланова и Суд части, који такође броји 5 чланова. Управа је из свог састава изабрала нови Извршни одбор на чијем челу је поново Петар Јеремић.

По завршеном избору руководства УНС-а, Скупштини се обратила Љиљана Смајловић и том приликом истакла зашто је важна слобода изражавања: „Она се не сме трампити за радна места јер то изазива аутоцензуру која узрокује неповерење јавности у слободу штампе.“ Нагласила је и то, да ће се УНС енергично борити против „помора“ локалних медија. Када је у питању доношење Закона о јавном информисању и медијима последња линија одбране УНС-а је захтев, да локалне самоуправе издвајају минимално 2 одсто буџета за независно пројектно финансирање медија.

Бранка Пејовић
фото: Г. Шљивић

СРПСКО УДРУЖЕЊЕ „ЋИРИЛИЦА“

Удружење је основано ради заштите ћирилице као вековног српског писма, којим је записано све оно највредније у српској историји. Ћирилицом је писао први српски писац и просветитељ Св. Сава, ћирилицом је записан први српски запис на српском језику „Повеља Кулина Бана“ и први споменик, Мировљављево јеванђеље.

„Са појавом ћирилице Срби су културно настали, а са њеним одрицањем њихова култура ће престати“ - написао је Лаза Костић, али су и речи којима се може сагледати суштинско настајање и деловање овог Удружења.

МОЈЕ ПИСМО

О мили моји Ћирилови знаци,
Са вама прве познао сам бајке,
Са вама је увек к'о сунчеви зраци,
Лик Оца мога и побожне Мајке.

У неком тамном и далеком веку,
У време хајки, сеоба и лова,
Преци су наши прегазили реку,
И твоја златна прихватили слова.

И увек тако до судњег дана,
Ти бићеш наше и остаћеш с нама,
Лепото вечна, издали те нисмо,
О мило, Свето Ћирилово писмо!

ДОСТОЈАНСТВЕН ИСПРАЋАЈ У ПЕНЗИЈУ

Наша колегиница Јасна Поповић, руководилац финансијске службе у профитној организацији за међуградски и међународни саобраћај, овог пролећа отишла је у заслужену пензију. Тим поводом, Јасна је 24. маја приредила пригодну закуску, а колеге из њене и других служби, са којима је она свих ових година радила, уручили су јој цвеће и вредне поклоне, пожелевши јој да пензију прима макар толико дуго, колико је радила.

Током свог радног века, који је трајао 36 година Јасна је највише година провела радећи у Ласти, где је оставила утисак доброг и преданог радника, коректног руководиоца са одмереном дозом ауторитативности. Њене колеге, сада већ бивше кажу, да ће је памтити као руководиоца који је имао способност да радника подстакне и извуче оно најбоље из њега.

Јасна се својим дојучерашњим колегама обратила говором, који је одисао духовитошћу и спонтаношћу. Подсећајући се времена, које је део њене радне биографије истакла је, да јој време које је провела у Ласти остаје у сећању на најлепши период рада и међусобног дружења. На крају је свим колегама узвратила лепим жељама, да на сличан начин када за то дође време, сви оду у пензију здрави и задовољни.

Атмосфера је и поред растанка одисала радношћу, захваљујући пре свега добром

расположењу свих присутних али и слављенице. Позивом на плес, један од бивших Јасних директора и сарадника господин **Протић** и слављеница, отворили су игру на подијуму, а остале колеге им се придружиле. Славље је настављено уз пажљиво одабране музичке антологијске хитове за сва времена, у чијем ритму су заиграле све генерације

Јасних колегегица и колега.

Јасна је желела да достојанствено оде у пензију, а то је и постигла овом пригодном свечаношћу, где је још једном показала свој ниво корпоративне културе и наклоности фирми, у којој је најдуже радила.

Бранка Пејовић

ПОДМЛАДАК ПД "РАДНИЧКИ"

КЛИНЦИ ПЛАНИНЦИ

Планинарско друштво Раднички из Београда, на своја путовања до полазних кота вози се, како кажу њима омиљеним превозником, Ластом. Ова дружина скупља се веома често, како би изабрала нове атрактивне природне локације и планинске масиве за успон, не само у Србији већ и ван земље. Формирали су и свој подмладак, који је већ освојио прве успоне, али и неке од кањона и српске горе. Ентузијастички ПД „Раднички“ као део истоименог спортског друштва на тај начин желе да кроз едукацију деце од 3-15. година промовишу здрав начин живота, повратак природи и свему што је чини. Уче их и како да се правилно опходе према природи и њеним лепотама.

Планинари Радничког су свој подмладак назвали „Клинци-планински“, а уче их планинарењу на начин који је прилагођен њиховом узрасту. На стени у Кошутњаку, вежбају они најактивнији који желе да помере своје границе у савладавању успона. Неки клински су постали прави планинари јер су већ савладали успоне изнад 2000 метара надморске висине.

Недавно су походили кањон једне од најчистијих река у Србији, надомак Ваљева-реку Градац, где су се упознали са специфичностима тог краја, на пример са реком чија је вода питка, видели уживо речну пастрмку, сазнали шта је то мушичарење, научили нешто о самониклом биљу, видели први пут како се окреће воде-

нички точак. Обишли су и манастир „Ћелије“ и поклонили се иконама светаца тог храма и чули пуно тога вредног из црквеног живота.

Ово друштво се бави и издаваштвом, па су у складу са својом планинарском филозофијом објавили књигу „Хајде да будемо клински планински“, ауторке Јагоде Новески, што представља интересантну новину у свету деце литературе. Почетком јуна планинарско друштво Раднички је прославило славу Св. Симеуна Столпника (назван још и Дивногорац). У две београдске основне школе ово друштво има своје секције. Ми им желимо, да се њихов подмладак увећа и прошири и на друге школе позивом : **Хајде да будемо клински планински!**

Бранка Пејовић
фото: Д. Марковић

ПОВИШЕН КРВНИ ПРИТИСАК -ХИПЕРТЕНЗИЈА (ДРУГИ ДЕО)

Здраве особе такође треба повремено да контролишу крвни притисак. Када је утврђено да је крвни притисак повишен, потребно је испитивање како би се утврдило:

1. Да је појава повећаног крвног притиска стална појава, а не случајан налаз
2. Каква је природа повећаног крвног притиска (узроци, пратеће појаве, стање органа који су угрожени, знаци евентуалних компликација) то је задатак вашег лекара!
3. Ако је утврђена хипертензија, онда лечење треба спровести савесно и трајно.

Од правилне сарадње болесника и лекара зависи успех лечења. Правилним лечењем продужавамо живот и избегавамо или бар одгађамо појаву нежељених компликација.

Класификација узрока (етиологије) хипертензије и њихов процентуални значај:

*Примарна или есенцијална хипертензија (80%)

*Секундарна хипертензија (20%)

Ренална (бубрежна) хипертензија (14%)

- а) бубрежне артерије
- б) бубрежно ткиво
- ц) мокраћни путеви-бубрежна карлица итд.

Ендокрина хипертензија (3%)

- а) феохромоцитом
- б) хиперминералокортицизам

Кардиоваскуларна хипертензија (15%)

Сужење истмуса аорте

Неурогена хипертензија (0,8%)

Болест се обично развија дуги низ година без симптома. Болесник не осећа никакве промене. При случајном прегледу лекар утврђује да постоји повећање крвног притиска.

Седиште обољења је у малим крвним судовима, у последњим огранцима артерије, у тзв. артериолама, испред капиларне мреже-испред ткива и органа. У артериолама у почетку болести долази до повремених а доцније у поодмаклом

стадијуму, до трајног сужења тих малих крвних судова. Разумљиво је да се испред препреке у великом крвотоку појављује као последица те препреке повећање крвног притиска. Повећање је потребно да би се крвоток несметано одвијао. Док крвоток може да обезбеди правилно снабдевање ткива и органа крвљу, дотле је крвни притисак без промена. Када се појави поремећај у периферији због лошег снабдевања ткива крвљу тада говоримо о декомпеновању хипертензији, о болести крвног притиска.

Наследни (генетски) фактори играју улогу не само у примарној него у секундарној хипертензији. Посебну улогу игра поремећај у промету натријума. Утврђено је да се у есенцијалној хипертензији концентрација натријума повећана је у еритроцитима, а нарочито у глатким мишићима ћелијама артериола, што је главни разлог појачаног реаговања артериола на вазопресорне супстанције (нададренална).

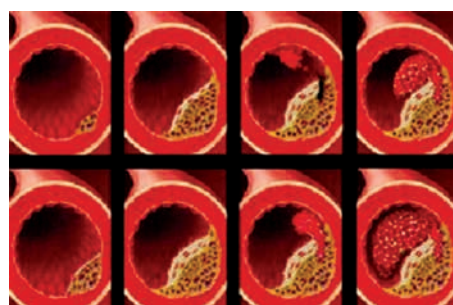
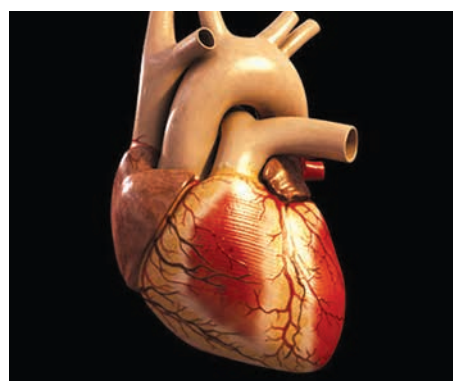
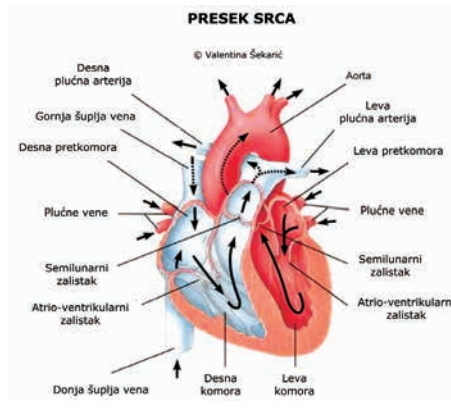
Корекција уноса соли натријума (кухињска со) може довести до пада крвног притиска и до 10 mm Hg, такђе и давање диуретика, доводи до нормализације крвног притиска. Крвни притисак лагано расте после треће деценије, болест се испољава између 35-55 године живота.

У факторе ризика спада обилна исхрана, повећан ниво липоида у крви, повећан ниво мокраћне киселине у крви или уреје, пушење, дијабет, обољење штитне жлезде.

У каснијој фази болести јављају се компликације на бази атеросклерозе, затим склерозе срчаних крвних судова, ангина пекторис, инфаркт миокарда, хипертензија леве коморе, појава срчане аритмије и сметње провођења кроз миокард, симптоми оштећења бубрега, мождани удар, промене на очној дужи, оток папиле видног живца и код релативно благе хипертензије доћи ће до попуштања левог дела срца и може настати декондензација срца на бази атеросклеротичне миокардиопатије. Болесник се жали на јаку главобољу, нервозу, умор, несаницу, осећај лупања срца, емоционална лабилност.

Артеријска хипертензија је један од најмасовнијих фактора ризика за срчану болест. Крвни притисак је обично нижи ујутро, а највиши поподне између 17-19 часова. Дуже лежање у постељи снижава притисак. Дубљи емотивни доживљаји: страх радост, нервоза, бес-изазивају повишење крвног притиска.

Свака попуштена цигарета подиже и систолни и дијастолни притисак. Хипертензију треба лечити од првог тренутка кад је утврђена. Циљ лечења је да спречи оштећење крвних судова и унутрашњих органа. Лечење се врши лековима

који се могу сврстати у више група:

Блокатори бета рецептора-ови лекови се везују за бета рецепторе, структуре која се налази у срцу и представљају меку врсту „штита“ који бране срце од дејства катехоламина (нарадреналин), хормон надбубрежне жлезде-у бета блокере спадају-пресолол индерал, ателолол.

Диуретици-делују тако што излучују натријум хлорид и воду из тела, чиме се смањује запремина течности у телу, нпр ласикс, јуринекс моду-ретик, диувер.

Блокатори калијумских канала, нпр амлодипин, алопрес, вазотал, монодипин

АЦЕ инхибитори: зоркаптит, еналаприл, прилинда, тритаце итд.

Лечење повишеног крвног притиска је некада комплексно и користи се више врста лекова да би се испречиле компликације повишеног крвног притиска на крвним судовима и унутрашњим органима.

Др Миленко Новаковић,
специјалиста медицине рада

30 СЕКУНДИ ЗА ПРВИ УТИСАК

ИСКОРИСТИТЕ ИХ ДОБРО

Први трагови писаног кодекса о лепом понашању појавили су се у Кини, исписани на дрвеним плочицама и стари су око 2000 година. Носили су назив "Књига ритуала".

... Сви смо се барем једном нашли у ситуацији када нисмо знали да ли да по доласку на састанак пружимо руку први или не, када смо се, након доласка на важан састанак осећали претенциозно обучени, када смо испричали неумесну шалу или једноставно нисмо знали где да седнемо и кад.

Срећом, опште уређен пословни бонтон и пословни кодекс у многоме данас умањује ове дилеме.

У контактима с пословним партнерима увек је најважнији први утисак. Због тога, ако желите да оставите што бољи утисак, није довољно да само лепо и уредно седите на састанку. Уз све то, веома је важно и како причате и како гестикули-

рате – податак који ме је запањео је да је данас вербална комуникација свега 7%, а све друго невербална. Све то чини део бонтона који треба поштовати када су у питању састанци на којима (ако поштујете сва правила лепог понашања) постоји могућност да склопите добар пословни договор.

Кажу да је довољно 30 секунди да неког „скенирате“, тј. да прокљувите његов ниво образовања, успех и професионалну афирмацију, социјални статус и наслеђе, личност и ниво софистицираности, достојност поверења, поштовање према саговорнику.

У том случају, можда није лоше покупити пар трикова али и лепо се опходити и поштовати правила пословног бонтона.

ПРАВИЛА ПОСЛОВНОГ САСТАНКА

ГАРДЕРОБА

Лична хигијена се подразумева. Пре самог састанка, треба се припремити. У сваком случају, треба бирати прикладну гардеробу. Уколико су у питању мушкарци, важи правило да се углавном носе црна и теget одела – одела са 3 копчања где се закопчавају само 2, не браон одела, не кошуље се кратким рукавима (колико год топло било), не кравате нерприкладног садржаја и НЕ, НЕ, МОЛИМ ВАС НЕ, беле спортске чарапе. Избегавајте бермуде.

Даме увек имају више могућности – мада и ту има правила. Модерним речником данас кажемо „business smart“, али не уштогљен. Избегавати мајице са принтом, туфнице, карнере, чарапе са мотивима. И увек имати меру у дужини (сукње, деколтеа, чега год...). Није Сосо Chanel без разлога рекла „Ако је жена лоше обучена, приметићете одећу, али ако је беспрекорно обучена - приметићете жену“.

У сваком случају, уколико не знате како се треба обући, бирајте што конзервативнију и формалнију одећу. Кажу за даме, што су на вишој хијерарској лествици, одећа треба да буде корпоративна, сведених боја. Бирањем адекватне и уредне одеће, не говорите само о себи, већ указујете поштовање људима са којима радите, одражавате ваш статус и порекло. Од накита, само ручни сат и евентуално бурма. Такође,

пожељно је да одећа буде модерна, али не нужно и у тренду, мишљења сам да је много битнији стил. И немојте се дати заварати - Брига о одећи НИЈЕ „ЛИЦКАЊЕ“

ПРИПРЕМА ЗА САСТАНАК

Ако смо дан радније на кревет уредно сложили шта ћемо обући, није на одмет урадити и background (позадина компаније) – за шта се иста залаже, какви су ставови компаније, како се односе према запосленима, ДОП, и размислити где могу бити додирне тачке и у ком правцу треба водити састанак. Разговор ће бити опуштенији, указали сте супротој страни да сте дошли припремљени, што ће рећи много о вама самима, и неће бити неугодних питања – „а ви сте ми послали тај маил пре неки дан“... „нисам знао“...

КАКО СЕ ПРЕДСТАВИТИ/ ПОСЛОВНИ СЕКРЕТАР/

Свакако се треба представити пуним именом и презименом, уколико се има времена, пожељно је поменути и функцију. Правила налажу да руку први треба да пружи мушкарац дами, дама бира да ли ће одговорити климањем главе или руковањем, док слободна рука не треба да је у џепу.

Уколико чекате на пријем, будите стрпљиви. Уколико вас пословни секретар поведе до канцеларије, пустите даму да иде прва, што ћете урадити и када је пропуштате у лифт (то, додуше није случај када се пењемо уз степенице-дама треба да је иза вас).. Такође, дама не скида рукавице када се поздравља, што је код мушкараца под „MUST“ (под обавезно).

Јачину стиска руке одређујете сами. Постоји оно уврежено правило – што јачи стисак, то је особа психички јача и самоуверена (у шта ја лично не верујем претерано – до сад су већ сви чули за то неписано правило и такмиче се да ти поломе руку). Седамо, уколико нас домаћин понуди, и прихватамо или одбијамо пиће са којим нас по маниру понуди. Визит карте размењујете на почетку или крају састанка, свеједно је.

Наставиће се...

Ана Петровић

ШАХОВСКИ КЛУБ „ЛАСТА“

ЧЕТВРТИ НА КУПУ СРБИЈЕ

Шаховски савез Србије организовао је екипно првенство за шахисте у Бањи Ковиљачи под називом КУП Светозара Глигорића који је до сада носио назив КУП Србије. КУП у обе конкуренције (мушкој и женској) одржан је од 20-26. маја, када је одиграно 7 кола.

Седмодневно надметање окупило је петнаест клубова из наше земље, где је своје умеће показао и шаховски клуб „Ласта“ са коначним пласманом на четвртом месту, у веома јакој конкуренцији. Најбољи на четвртој табели био је Зоран Арсовић

из ШК Ласта са освојених 4,5 поена из 7 партија. КУП су освојили Шаховски клуб „Југовић“ из Каћа, које је у седам кола по швајцарском систему освојио 18 меч бодова и 20,5 поена, али и наградни фонд од 200. 000 динара. Првих осам екипа квалификовало се за КУП Србије „Светозар Глигорић“ 2014. године.

Б. П.

фото: И. Стјепановић

У ЛАСТИНОМ ОТВОРЕНОМ АУТОБУСУ

ОСВАЈАЧИ
КУПА СРБИЈЕ

Фудбалски клуб из Јагодине до првог свог трофеја у историји постојања, дошао је пошто је у финалу КУП-а Србије победио Војводину са 1:0. Освајачи вредног националног трофеја, са градског стадиона до трга дошли су отвореним Ластиним дабл-декером, што је била својеврсна сензација за Јагодинце. Њихов историјски успех прослављен је концертом на градском тргу. Више хиљада Јагодинаца дочекало је првотимце клуба, чланове стручног штаба на челу са тренером Симом Крунићем, председником Клуба Гораном Милановићем и председником Скупштине града Драганом Марковићем – Палмом.

Б. П.

ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА

УНИВЕРЗИТЕТСКОГ СПОРТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Универзитетски спортски савез Србије прославио је 8. маја 2013. године, шест деценија постојања, свечаном академијом у националном центру Фудбалског савеза Србије у Старој Пазови. Прослави јубилеја присуствовали су, на позив домаћина и представници Ласте. Пре свечаног

дела прославе, бројне угледне званице, присуствовале су и отварању нових репрезентативних просторија УССС на Теразијама.

На јубиларној свечаности додељена су и признања компанијама и појединцима који су у протеклом периоду подржавали рад српског универзитетског спортског савеза. Међу награђенима била је и Ласта, која се увек одазивала на позиве за превоз учесника великих спортских студентских шампионата, националног, европског и светског карактера.

Спортисти са индексом, у протеклих 60 година освојили су преко 500 медаља на: Универзијадама, Европским и Светским студентским шампионатима. У Међународној федерацији студентског спорта – ФИСУ, наша студентска спортска организација заузима значајно место, не само због освојених трофеја већ и због успешних организација неколико десетина светских и европских студентских шампионата у разним спортовима и Универзијаде 2009. године.

Председник Европске универзитетске спортске организације (ЕУСА) и члан борда ФИСУ, **Адам Рочек**, истакао је да је југословенски и српски универзитетски спортски савез дао велики допринос афирмацији студентског спорта.

Бранка Пејовић

MetalRad

METALRAD d.o.o.

22320 Indija • Zmaj Jovina 74
Tel. 022 557 385 • Fax: 022 559 379
www.metalrad.rs
e-mail: office@metalrad.rs

BEOGRAD

Oblakovska 16
Tel/fax: 011 369 27 03, 365 71 95
Mob. 063 1044 581, 063 1044 582
e-mail: cuk@metalrad.rs

NOVI SAD

Pere Popadića 2
Tel/fax: 021 419 231
Mob. 063 38 64 64
e-mail: nenad@metalrad.rs

KIKINDA

Kumanovska 101
Tel/fax: 0230 25 423
Mob. 063 584 028

KOČNE POLUGE, REMONT
ABS EBS UREĐAJI

HIDRAULIČNI CILINDRI,
REMONT CILINDARA

PNEUMATSKI VENTILI
DISK KOČNICE, REMONT

SVETLOSNA OPREMA
ZA PRIKOLICE
VODEĆIH EVROPSKIH
PROIZVOĐAČA

VUČNE KUKE, SETOVI ZA
POPRAVKU I REMONT

PNEUMATSKI VENTILI,
ABS EBS KOČNICE

DISK PLOČICE, OBLOGE,
DISKOVI NAJVIŠEG KVALITETA

an ArvinMeritor brand
DISK KOČNICE, SETOVI
ZA POPRAVKU, REMONT

UTIKAČI, SPIRALNI KABLOVI,
ABS EBS KABLOVI

LAMELE, KORPE I
DRUK LEŽAJEVI

www.vdlbuscoach.rs

VDL BUS & COACH

Snaga kroz saradnju